

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 március 15, kedd.

VI. ÉVFOLYAM, 60. SZÁM.

A Szovjetuniót és Sztálin Generálisszimuszit ünnepelték a fővárosban a Szovjet-Román Barátság Háza fennállásának második évfordulóján

A Szovjet-Román Barátság Háza második évfordulóját ünnepelték meg szombat délután a fővárosban az ARLUS-szal közösen rendezett diszülésen.

A diszülésen jelen voltak Parhon I. C. vezetésével a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa Tagjai, Groza Péter dr. vezetésével a kormány tagjai, Gheorghiu-Dej, a Román Munkáspárt főtitkárának vezetésével a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének tagjai, Szer-

gej Ivanov Kavtaradze szovjet nagykövet, a nagykövetség tagjaival, a tömegszervező és román hadsereg képviselői, valamint számos dolgozó.

A diszülésen elsőnek Grecul L. S. alezredes, a Szovjet-Román Barátság Háza igazgatója beszélt, aki rámutatott azokra a nagy eredményekre, amelyet az elmúlt két év alatt az ország népe és a Szovjetunió népei elérték, hangsúlyozta a két ország népei közötti barátság jelentőségét.

Ezután Popescu Doreanu N. helyettes közoktatásügyi miniszter az ARLUS alelnöke mondott beszédet. Beszédében hangsúlyozta annak a szerepnek a fontosságát, amelyet a Szovjet-Román Barátság Háza tölt be országunk népe és a Szovjetunió népei barátságának megszilárdítása műveiben. Majd hatalmas és percekig tartó éljenzés közepette, Gheorghiu-Dej, a Román Munkáspárt főtitkára helyettes miniszterelnök mondott beszédet.

Gheorghiu-Dej beszéde

Gheorghiu-Dej beszédének bevezető részében hangsúlyozta, hogy országunk szabadságát és függetlenségét és dolgozó népünk azt a lehetőséget, hogy teljesen szabadon boldogabb életet teremthet magának, a Szovjetunióknak köszönheti. Röviden ismertette Románia helyzetét a két világháború közötti időszakban. Hangsúlyozta, hogy a polgári-földesuri rendszer minden elkövetett, hogy a rágalmak özöneit szórja a Szovjetunióra.

ték azt, hogy az imperializmus dicsőséges Szovjet Hadsereg és hűbéresének régi Romániájából Jozsif Visszarionovics Sztálin, a önálló ország, a Szovjetunió vezette béke, demokratikus és szocialista tábor cselekvő tényezője váljék — hangsúlyozta Gheorghiu-Dej. A két ország népei közötti barátság megszilárdításában jelentős szerepet tölt be a Szovjet-Román Barátság Háza. Beszédét a Szovjetunió, a

dicsőséges Szovjet Hadsereg és szovjet népek nagy vezetője és a világ dolgozóinak lángeszű tanító-mestere éltetésével fejezte be. A nagy tapsal fogadott beszéd után a diszülés résztvevői Jozsif Visszarionovics Sztálin generalisszimuszának küldendő levél szövegét fogadták el:

Sztálin generálisszimuszhoz intézett levél szövege

Jozsif Visszarionovics Sztálin generálisszimuszának

MOSZKVA — KREML.

SZERETETT

JOSZIF VISSZARIONOVICS!

A Szovjet-Román Barátság Háza tevékenysége második évfordulójának ünnepi üléséről mi, Románia népi szervezeteinek képviselői, forró üdvözlésünket küldjük Önnek, a szovjet nép nagy vezetőjének, a Szovjetunió szocialista rendszere nagy győzelmei szervezőjének és ösztönzőjének, a zseniális vezérnek, a világ dolgozóit tanító-mesterének és barátjának.

Ezen a napon a Román Népköztársaság népe ismételtlen kifejezte Önnek mély és őszinte köszönetét és elismerését azért, hogy a Szovjet Hadsereg az Ön bölcs vezetésével, négy évvel ezelőtt, felszabadította országunkat a német fasiszta járomból, szabadságot és nemzetiségi függetlenséget hozott népünknek és ezáltal lehetővé tette számunkra, hogy kilépjen a szabad és boldog élet széles, napfényes útjára.

Népeink sohasem feledkeznek meg felszabadítójáról, a Nagy Szovjetunióról. Hasonlóképpen, sohasem feledkezünk meg arról az óriási segítségéről és sokoldalú támogatásáról, amelyet nemzetgazdaságunk újjáépítése és fejlesztése műveiben a szovjet nép nyújt nekünk.

A romániai dolgozók nagyon jól tudják, hogy csak nagy szomszédunk és barátunk, a Szovjetunió

testvéri támogatásának köszönhetjük, hogy országunk olyan gyorsan begyógyíthatta a háboru okozta sebeket és most olyan nagy sikerrel haladhat előre a gazdasági és kulturális felvirágzás útján.

Alig néhány év telt el azóta, hogy a hős Szovjet Hadsereg felszabadította hazánkat a német-fasiszta elnyomók járma alól, mégis ezalatt az idő alatt népeink életében óriási átalakulások következtek be.

A Szovjetunió testvéri támogatásával, megingathatatlan segítségével, népeink döntő sikereket ért el országunk gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális átalakulása tekintetében.

Nemzetgazdaságunk növekszik és fejlődik, országunk kincsei szaporodnak, a dolgozók anyagi és kulturális jóléte állandóan növekszik, népeink élete mindegyre jobbá válik. Történelmében először, népeink valóban ur lett a maga országában, felszabadult a külföldi leigázók és saját nemzeti elnyomói alól.

Nemzeti életük építésének sikerén felbuzdulva, Románia dolgozói bátran és bizalommal indulnak el országukban a szocialista rendszer megvalósításának útján, legyőzik a belső és a nemzetközi reakció ármánykodását, amely meg akarja akadályozni a néprehal-

dásunkat ezen az uton. A belső és nemzetközi reakció semmiféle ereje nem tőri és nem ingatja meg akaratumkat és törekvéseinket, hogy országunkban a szocializmust megépítsük.

Országunk népe tudja, és szilárd meggyőződése, hogy sikereinek a gazdasági és kulturális felvirágzás útján biztosítéka és szilárd záloga a nagy Szovjetunió népeivel való tartós és megingathatatlan barátság.

Országunk népének barátsága és együttműködése a Szovjetunió népeivel, a Szovjetunió részéről Romániának nyújtott sokoldalú támogatás, a megbízható záloga hazánk függetlensége és szabadsága megszilárdításának.

Országunk népe, mint minden más békeszerető nép, a Szovjetunióban hű barátját és megbízható védelmezőjét látja. Népeink sohasem felejtje el, hogy a Szovjetunió határozottan visszautasította az angol-amerikai imperializmus gyalázatos kísérleteit, hogy országunkat gyarmattá változtassa és sikerrel védelmezte meg Románia életérdekzeit és állami szuverenitását.

Az Ön vezetésével, Jozsif Visszarionovics, a Szovjetunió a béke, a demokrácia és a haladás hűséges és megingathatatlan bástyája. A Szovjetunió nemes és bátor küzdelme az imperialista új háborúra uszító ellen, a béke és a világ népei biztonságának megvédésére irányul.

Országunk népe nagyon jól látja az angol-amerikai imperia-

listák háborus politikáját. Az imperialisták új rablőháborút készítenek elő a Szovjetunió, a népi demokratikus országok és az özszebecseregető népek ellen, azaz a célzattal, hogy világhuralmukat és az egész világ népeinek leigázását megvalósítsák.

De hármennyire is dühöngenek és tajtékznak az imperialista felekedések, nem sikerül majd nekik újabb gyilkos háborúba sodorniok az emberiséget. Sohasem sikerül majd nekik térdrekenyszeríteni a békeszerető népeket.

A béke, a demokrácia és a szocializmus erői túl nagyok ahhoz, hogy az imperialistáknak sikerülhessen megtörni akaratumkat. Ezeknek az erőknél élen a nagy Szovjetunió áll, amely meghusztítja az új háborús uszítókat minden gyilkos tervét.

Szeretett Jozsif Visszarionovics, Országunk népet mélyen áthatja a meggyőződés, hogy országunk felvirágzásának és biztonságának legbiztosabb és egyetlen záloga a Szovjetunióval való barátság.

Népeink a jövőben még jobban megszilárdítja karöltött kapcsolatait a nagy Szovjetunió népeivel, elmélyíti országaink közötti kitalakult gazdasági, kulturális és politikai kapcsolatokat.

Éljen a hős Szovjet Hadsereg, országunk népének felszabadítója! Éljen Sztálin Generálisszimusz, a világ dolgozóinak nagy barátja és tanító-mestere!

Éljen örökké a szovjet-román barátság!

MARX KÁROLY halálának 66. évfordulója

Hatvanhat évvel ezelőtt, 1883 március 14-én, karosszékében ülve, örökre elszenderült Marx Károly, a dolgozó nép nagy tanító-mestere.

Marx életműve folytatója és zseniális betetőzője volt a XIX. század három fő eszméirányzatának, amelyet az emberiség három legelőrehaladottabb országa hozott létre a klasszikus német filozófiának, a klasszikus angol politikai gazdaságtannak és a francia szocializmusnak, amely utóbbi szoros kapcsolatban volt a francia forradalmi tanokkal.

Marx Károly azonban nem volt csak a tudomány művelője, hanem ugyanakkor korának legnagyobb forradalmára. Összhangba hozta az elméletet a gyakorlattal, a tudományt a forradalmi harccal. Szokított Hegel idealizmusával és a materializmust hirdette, amely már a XVIII. században, különösen Franciaországban, nemcsak az uralkodó politikai intézmények és ezzel együtt a vallás és a hittudomány ellen harcolt, de minden néven nevezendő metafizika ellen is.

Marx egész sor történelmi művében ragyogó és mélyenjáró példákat adta a materialista történetírásnak, annak, hogyan kell elemezni minden egyes osztály helyzetét, sőt néha az osztályokon belüli különböző csoportok és rétegek helyzetét is és szembeállítani megmutatta, hogy „minden osztályharc politikai harc” és hogy ez miért van így. Marx elméletének legmélyebb, legsokoldalúbb és leginkább részletekbe menő igazolását és alkalmazását gazdasági tanai foglalják magukban.

1864-ben megalapította a „Nemzetközi Munkásszövetséget”, amelynek elgondolása szerint az egész világ proletárjaiat kellett egyesítenie.

A tökéletes társadalom szocialista társadalommá való átváltozásának elkerülhetetlenségét Marx egyedül és kizárólag gazdasági fejlődésének törvényéből vezeti le. A proletáriátusnak a polgárság elleni harca amely különböző és tartalommal egyre gazdagabb formákat ölt, elkerülhetetlenül politikai harcra és politikai hatalomra a proletáriátus által történő meghódításában.

A Kommunista Párt kiáltványában Engels-szel együtt utolérhetetlen erővel tárta fel a polgári termelőviszonyok fejlődésének tudományos képét, felfedte a tökéletes társadalom kibékíthetetlen ellentmondásait a tökéletes rend történelmi szempontból való maúlándó jellegét. Engels-szel együtt azt tanítja, hogy a proletáriátusnak uralkodó osztállyá kell alakulnia és politikai hatalmát arra kell felhasználnia, hogy a termelő eszközöket és szerszámokat kiragadjja a polgárság kezéből és felépítse az új, kommunista társadalmat.

Marx Károly neve századokon át élni fog, művei pedig világító fátylaként irányt mutatnak a világ dolgozóinak.

Üzemekben, gyárakban sajátítják el a Művészeti Intézet iparművészeti fakultásának hallgatói a munka gyakorlati részét

KOLOZSVÁR. — A rajzterem- vészetüket, tehetségüket alkal- ben sok-sok fej hajol a padok fö- lé. Mértani ábrák, díszítő moti- vumok sorakoznak a papírra s a puha ceruzák halk neszezése tölti be a levegőt.

A katedrán a magyar Művésze- ti Intézet iparművészeti fakultá- sának professzora, Bene József fi- gyeli a munkát.

— A képzőművészeti fakultás külön osztálya az iparművészet — feleli első kérdésünkre. — A lehetőségekhez képest az osztály keretén belül a jövőben fokozato- san a következő alosztályok épülnek ki: falfestészet, szinpa- di díszlet- és kosztümtervezés, grafika (például plakátfestés, könyvillusztráció), kispasztika, ornamentika és medialisztika, ker- rámia, üvegfestészet és mozaik, belsődíszítés, butortervezés, kira- katrendezés, textilák és szőnyeg- tervezés. Tehát: az iparművészet- nek minden ága, melyeknek fel- adata: kielégíteni dolgozó töme- geink erősen fokozódó kulturigé- nyének ezt a részét.

— Miben különbözik a mai iparművészeti oktatás a régítől?

— Elsősorban abban, hogy a kapitalista társadalom hasonló intézményeinek munkájától eltérően erősen gyakorlati felépíté- sűvé kell válnia. Az eljövendő iparművészeknek ugyanis nemcsak tervezni kell tudnia, hanem a ki- vételezés minden részében is tö- kéletes jártasságnak kell lennie.

— A szakmai kiképzésen túl, hogyan történik a hallgatóság ne- velése?

A lehajló fejek felé néz s úgy mondja szeretettel:

— Dolgozó ember fia és lánya minden tanítványom. A politiká- val s a társadalmi élet minden megnyilvánulásával tisztában kell lenniük. Ők ennek a becsületos, lüktető életnek részesei, azzá kell válniuk, mert csak ennek a pez- s- gő életnek ritmusa érlelheti mű-

Most az újszerű oktatás kérdé- seire kerül sor.

— Oktatásunk gyakorlatiassága abban áll — feleli —, hogy inté- zetünk ifjúságának azokban az üzemekben, gyárakban kell elsá- jítania az iparművészeti munka gyakorlati részét, ahol öntudatos szakmunkásaink szocialista mun- kaversenyek keretében igyekeznek megvalósítani az Állami Tervet. Ez a munkaritmus kell áthassa intézetünk dolgozó ifjúságát, mert csak szaktudással párosuló lendü- let teheti őket alkalmassá arra, hogy Népköztársaságunk hasznos munkásai legyenek.

Végül megkérdezzük Bene Jó- zsefet, hogy mi az a tárgy, ame- lyet a beszélgetés elején felsorolt sok képzőművészeti osztály között ő fog tanítani?

— Bár elsősorban festő vagyok — hangzik válasza —, mindig ér- dekel az iparművészet. Az Aka- démián párhuzamosan végeztem az iparművészetet is. Különöse- ben a textilák érdekelték s en- nek keretén belül a szőnyegek. Itt akartam hasznosítani azt a mesterségbeli tudásomat, amit mint szabómunkás Bukarestben egy divatcég kábatosztályán nyer- tem. Ismereteimet igyekszem át- adni az ifjúságnak. Meggyőződé- sünk, hogy az iparművészet kü- lönböző ágait tanító kiváló szak- tudású kartársak munkájával, mely az ifjúság munkakedvével lendületével és akarásával páro- sulva, komoly munkát fogunk vé- gezni.

(M. L.)

Élmunkások és művészek

(Jegyzetek az élmunkás-archépek kolozsvári kiállításáról)

Belépésünkkor mindjárt Balázs Péter munkásképe ragadja meg fi- gyelmünket. A világos, józan arc, mintha magának a szocializmusnak világosságát, logikus voltát jelké- pezné. Mily kedves a munkás zsebé- ből kikandikáló harapófogó! Ugy horzolja, mint író a töltőtollát...

Adler Adolf „Utunk”-ban megje- lent rajzvázlata is erős és megkapó. A fej szikár: munkásé, vagy mér- nöké? A két típus összefolyik a portrén, ahogy ez a szocializmusban a valóságban is összefolyik.

Általában: művészeink e kiállítá- son, mind kitétek magukért. Ez vonatkozik Andrassy Zoltánra ép- penegy, mint Kósa Huba Ferencre, Pattantyúsrá és Loy Sárira, Ferenczi Juliára, Szabó Verára és az „Irisz”-

gyári munkás Abraham Károly szép élmunkásnő portréjára.

A kiállítás egyik legerősebb da- rabja Szolnay Sándor Gaál Gábor- portréja. Ez az okos, boltozatos, ma már akadémiakussá nőtt homlok, tíz év előtti megfestésének idején tudta már a jövőt és harcolt a fejlődést gátló, retrográd, imperialista, fasiszta eszmék ellen. E boltozatos homlok, ez okos szem, az értelmiségi élmun- kás típusa, mennyire beillik az ipari élmunkások és élmunkásnők e ter- mébe! Így együtt, milyen jó társa- ságban vannak!

Meg kell mondjuk, hogy Szolnay Sándor másik, pirosruhás „Breiner Béla”-gyári munkásnő-portréját is markánsnak és kifejezőnek tartjuk és korántsem osztjuk azoknak a né- zetét, akik Szolnay Sándort, a múlt nagy festőjének tartják és a jövőjé- ben nem hisznek. Szolnay Sándor- tól, akinek keze alól egész festőnem- zedékek kerültek ki, akinek majd- nem minden kolozsvári festő sokat köszönhet, még — különösen a por- tréfestés terén — sokat várunk.

A kiállításnak egyik résztvevője figyelmet bennünket: — Tessék megnézni Nagy Béla portréját. Szi- kár, öntudatos élmunkás. A jövő tí- pusa ebben fejeződik ki a legjob- ban. Igen megkapó Moldován Ist- ván jószágos, kissé teltebbarcu üzem- vezető-archépe. Ez az a típus, ame- lyik nem sokat beszél, de csendesen intéz: akitől függenek a dolgok. Az ilyen emberhez elmelet a munkás felesége betegségláz ügyben... Mi festők ezt a két képet tartjuk a kiállítás legsikerültebb darabjainak. Amiből mi csak vázlatokat csinál- tunk, azt ők kompozíciókká mélyít- tették.

S még hozzátessz: — Ennek a ki- állításnak talán nem is az a legna- gyobb jelentősége, hogy nagy műve- ket hozott, hanem inkább maga az

a tény, létrejött. Az élmunkások ta- lálkoztak a festőkkel és a festők az élmunkásokkal. A festők elmentek a gyárba és felkeresték az élmunká- sokat. Az élmunkások elmentek a festők műtermébe. Uzem és műte- rem egybefonódott... Nemcsak ta- lálkoztak, de meg is ismerték egy- mást...

A képek közül egy csomót maguk az államosított gyárak vettek meg. Ott díszelnek majd az üzemek, étkezdék, kulturtermek helyiségei- ben és örökkön-örökké hirdetik majd az élmunkások, az élmunkás- gondolat dicsőségét.

A kiállítás kölcsönös és általános nevelő jellege kétségtelen. Két évvel ezelőtt ilyen tárlat elképzelhetetlen volt. Hisz akkor még élmunkások sem igen voltak.

Kalapunkon meghatódva csavartunk egyet: az új művészet egyik forrásnál, születési helyén vagyunk.

Sz. A.

EZT OLVASSUK:

I. SZERGEJEV:

„A tudomány és a babonák”

A fekete macska és a szerelmi bájjal sok helyen még ma is forgalomban van, amint vannak olyanok is, akik esküsznek arra, hogy számukra különös jelentősége van a tizenhármasszámnak.

Az ember ősidők óta hajamos volt arra, hogy különböző szá- moknak és olyan jelenségeknek, amelyekre nem tudott magyará- zatot kapni, titokzatos hatalmat tulajdonítson. De rég lejárt az az idő, amikor egyeseket azért, mert szurkoszeműek voltak, boszor- kányperbe fogtak és az ördöggel való cimborálás vádjával mag- lyára küldték, forró vízzel égették, izzó vassal pörkölték, külön- böző próbákra vetettek alá.

Az ilyen „istenitéleteknek” rendszerint az volt az eredménye, hogy a perbefogott és próbáknak alávetett elpusztult. Vagy a tü- zes vas égette halálra, vagy a forróvízben főtt meg elevenen, de még az sem okozott számára örömet, ha valami véletlen folytán kibirta a próbákat, mert akkor a máglyára ültették azzal, hogy cimborája az ördög megvéde — tehát az „istenitélet” minden- képpen rossz kimenetelű volt a vádiottakra.

Eldugott falvainkban még ma is hallunk arról, hogy a tehén nem ad tejet, mert megverték szemmel; ilyenkor a ráolvasás mes- terségét használják, ahelyett hogy állatorvossal vizsgáltatnák meg a jószágot, avagy jobban utánanéznének az élelmezésének.

A babonák áthatolhatatlan sűrűjében keletkeztek az első ímák, amelyekkel a vadember a titokzatos szellemekkel, azoknak a jelenségeknek az uraival beszélgetett, amiket nem bírt megma- gyarázni magának. Így imádták a napot, a tüzet, a szeleket, villá- mot, majd külön vadászati meg más házihasználatra szolgáló iste- neket teremtett magának az emberi képzelet.

„A babonák az emberi tudatlanságból származnak”, állapítja meg I. Szergejev: „A tudomány és a babonák” című művében. A kis füzet, amely a „Népszerű tudományok” sorozatban jelent meg, mindenké számára érthetővé teszi, hogy miből keletkeztek ezek a tévhitek és megvilágítja azt is, hogy miért kell küzdenünk a ba- bonák ellen.

Tévedés volna ugyanis azt hinni, hogy a babonák hiszékeny emberek ártalmatlan képzelgése. Nem! A népellenes volt uralkodó osztályok mesterlegesen terjesztették és erősítették ezeket a tév- hiteket, mert csak így tudták a népet évszázadokon keresztül igájuk- ban tartani. Erdekük volt ezeknek a népellencs osztályoknak, hogy a tömegek tudatlanságban, a titokzatos hatalmaktól való rettegés- ben éljenek, hogy butíthassák őket, mert csak így lehetett fenn- tartani uralmukat.

„A babonás ember nem lehet az új világ értékes építője”, ál- lapítja meg a rendkívül érdekes és ezen a téren sok újat mondó, sok újakra fényt derítő füzetében I. Szergejev, elvezetve az olva- sót a barlanglakó ősembertől az alchimisták, csillagjósok közép- kori világán keresztül egészen a napjainkig, amikor spiritalista szecánszok szolgálják ugyanazt, amit az ősemberről a háta mögé hajított csont.

„A tudomány és a babonák” című füzet most jelent meg má- sodszor az „Orosz Könyv” kiadásában.

Néhány szó Bihar megye és Nagyvárad művelődési életéről

A nemrég alakult nagyvárad- i Filharmonikus Zenekar tevéke- nyen folytatja működését. Az öt- ven tagot számláló együttes az utolsó két hónapban hat jólsike- rült és színvonalas hangversenyt adott a „Lumina” munkásszínház- ban. Ezek közül három hangver- senyt, igen mérsékelt helyiárral, a diákság és a munkásság részé- re rendezett. A Filharmonikus Zenekar terve az, hogy lehetőleg díjtalanul hangversenyt rendez minden hónapban a gyárak és az üzemek dolgozó részére. A zene- kar hangversenyei általában na- gyon látogatottak. Megjegyzendő, hogy a nagyvárad- i Filharmonikus Zenekar mai magas színvonal- a Román Munkáspárt helyi szerve- zete részéről megnyilvánuló hat-

atos támogatásnak és megértés- nek köszönhető.

A biharmegyei kulturcsoport versenyében 200 kulturegyüttes vett részt. A csoportok versenye december, január és február fo- lyamán ment végbe a járási köz- pontokban. Február 27-én minden járási központban jólsikerült elő- adást rendeztek. A másort a „Mű- velődési Utmutató” alapján állí- tották össze. A versenyben szép teljesítményével különösen ki- tűnt Margitta, Biharpuspóki, La- zarén kulturcsoportja, valamint a béli és belényesi járáások kultur- együttesei.

J. E.

„Népszerű Tudomány” könyvsorozat második kiadása

Alig másfél éve, hogy „Az Orosz Könyv” megindította „Nép- szerű Tudomány” sorozatát s im- már a második kiadás vált szük- ségessé. Azzal a ténnyel, hogy e füzetekből rövid idő alatt 100.000 példány kelt el, maguk a széles tömegek mondtak véleményt róla. Szemben a régi rendszerrel, mely azt tartotta, hogy a tuda- mány a kevesek kiváltsága és a munkás és paraszt számára nem való, mai rendszerünk meg van győződve arról, hogy minden dol- gozó elsajátíthatja a legbonyolul- tabb tudományos ismereteket is, ha elég világosan és érthetően juttatják el hozzá. „Az Orosz Könyv”, „Népszerű Tudomány” sorozatának megindításával, ezt a feladatot teljesítette, azzal a cél- lal, hogy az igazi tudomány és haladás szellemét minden mag- yar dolgozó házába eljuttassa és önfejlesztésükben segítségükre le- gyen.

A „Népszerű Tudomány” sorozat második kiadásában eddig a következő művek jelentek meg:

PLISZECKIJ: AZ EMBER ERE- DETE, mely végigvezeti az olvasót az emberi faj fejlődésének törté- netén, az egyszettől lénytől a mai emberig.

OPARIN: AZ ÉLET KELET- KEZÉSE A FÖLDÖN. Ez a mű ismerteti, hogyan születtek meg a földön az élet legkezdetlegesebb formái s miből és hogyan alakul- tak ki a fejlődés folyamán az ál- latl és növényi élet magasabbren- dű formái.

SUR: A JELZŐTÜZEKTŐL A RÁDIÓIG, mely az emberi műve- les eszközöktől az éter hullámain közvetített szó és zene csodájáig.

KOSZENKO: AZ ALVÁS ÉS AZ ÁLMOK. E munkából az ál- mok okait és jelentőségét ismer- jük meg.

SZERGEJEV: A TUDOMÁNY ÉS A BABONÁK, mely a közke- letű babonák alyptalanságára és keletkezésük történetére világít rá.

NIKOLSZKIJ—JAKOVLEV: MI- ÉRT BESZÉLNEK AZ EMBE- REK KÜLÖNBÖZŐ NYELVEN ÉS JASUNSKAJA: A GUMI ME- SÉJE.

A továbbiakról, megjelenésük sorrendjében, értesítjük olvasóin- kat.

Kaland az óceánon

Már maga a cím is vonzó. Az örök változás tere, a végtelenbe nyuló, ismeretlen partokat ölelő, titokzatos, világokat elválasztó és mégis egybekötő óceán mindig izgatta és vonzotta az ember kép- zeletét.

S mennyi megragadó és izgató van a vitorlás hajóban, amely mint könnyű pille suhan a hullá- mokon a szél erejével. Vitorlás hajón utazni egy kicsit mindig

szerencsejáték is volt. Egy tom- boló vihar szétördelhetette, a szél- csend hetekre egy helybe szögez- hette a hajót. De tán éppen ez a véletlenség és esetlegesség vonzot- ta az embert mindig a vitorlá- sokhoz.

Erről s általában a hajós élet- ről szól az a finoman felépített és megvalósított szovjet film, amit most perget a kolozsvári „Gor- kij” mozi.

Egy orosz vitorlás hadihajó sokezer mérföldes útját kísérjük délszaki tengereken, egzotikus tá- jakon keresztül a múlt század hatvanas éveiben. S közben ott élünk együtt a tengerészekkel, amint a ködben bolyonganak, vi- harokkal harcolnak. Együtt izgu- lunk a tengerészekkel a kis ha- jókutya sorsáért s velük együtt gyűlöljük Berg bárót, a rideg és kegyetlen parancsnokhelyettest, aki a zsarnokság embertelen ke- gyetlenségével igyekszik kcserves- sé tenni a legénység sorsát.

A régi orosz hajósélet milder- oldalát megvillantó történelmi- film, amely megmutatja, hogy az orosz, ez a nagy szárazföldi nép, milyen kitűnően állotta meg min- dig a helyét a háborgó vizeken s, élvezetes élmény mindazok számá- ra, akik szeretik a tengert, a ka- landot és a szép filmeket.

Az olasz nép tiltakozik Olaszországnak az Atlanti Szövetségbe való bevonása ellen

Hatalmas arányú tiltakozó sztrájkok és tömegtüntetések Olaszországban De Gasperi napáruló politikája ellen

RÓMA (Rador) — A France Presse hírügynökség jelenti: De Gasperi miniszterelnök az olasz parlamentben bejelentette az olasz kormányának ama elhatározását, hogy csatlakozik az Atlanti Szövetséghez. Az olasz miniszterelnök beszédében egyben bejelentette, hogy nem adhat semmi felvilágosítást az Atlanti Szövetség kapcsolatában.

De Gasperi bejelentése nagy vihart kellett az olasz parlamentben. Pietro Nenni, az olasz szocialista párt elnöke nyilatkozta azzal a váddal, hogy a kormányt, hogy megkísérli eltitkolni az olasz nép előtt az egyezmény lényegét, mely köztudomású, hogy eszköz az amerikai imperializmus kezében egy új háború kirobbantásának megkísérlésére. Súrgótt a parlament külügyi bizottságának összehívását az Atlanti Egyezmény katonai és politikai feltételeinek megvizsgálására. A többi pártok képviselői hasonlóképpen

felvilágosítást kértek az egyezményről.

Az ellenzéki képviselők lelkes tüntetése közepette szólalt fel Palmiro Togliatti, az Olasz Kommunista Párt főtitkára, aki élesen támadta a kormányt és leleplezte szolgálatait az angol-amerikai háborus uszítókkal szemben.

De Gasperi szavai — mondotta — a legsúlyosabb szavak, amelyek a parlament létezése óta itt valaha is elhangzottak. Az Atlanti Szövetség a világot két részre osztja és ezt a tényt senki sem tagadhatja. Jogunk van megtudni miről van szó, mert ez az egyezmény Olaszországot olyan utra tereli, amely a multhoz hasonló tragikus kalandokhoz vezethet.

A France Presse jelentése szerint olasz kormánykörökben nagy aggodalmat keltett az a hír, hogy a Demokrata Keresztény Párt képviselőinek egy nagyobb csoportja határozottan állást foglalt az Atlanti Szövetség ellen.

Gasperi bejelentésének híre futótüzként terjedt el egész Olaszországban. Az olasz dolgozók hatalmas tömegei Gasperi kalandor politikájára válaszképpen hatalmas arányú tiltakozó sztrájkot szerveztek és egy órára beszüntették a munkát.

A France Presse milánói jelentése szerint Milánóban és Sesto San Giovaniban az üzemek dolgozói szintén beszüntették a munkát, tiltakozó gyűlést rendeztek, melyen a leghatározottabban tiltakoztak az ellen, hogy Olaszországot az olasz nép megkérdésével nélkül bevonják az Atlanti Szövetségbe.

A France Presse legújabb jelentése szerint a Chigi palota, az olasz külügyminisztérium épülete előtt nagyarányú tüntetés zajlott le. A tüntetők „Békét akarunk” jelszavát hangoztatva tüntettek De Gasperi politikája ellen. A rendőrség megtámadta a tüntetőket.

A béke erőinek ujabb győzelme

A nagy hűhóval beharangozott Atlanti Szerződés szövegének tervezete hosszas huza-vona után elkészült. Az amerikai imperialisták által nagy ügyvel bajjal összekalapált szerződés szöveget elküldték az angliai, franciaországi, kanadai, belgiumi, hollandiai és luxemburgi imperialista csatlós kormányoknak „tanulmányozás végett”. A hét csatlósállom külügyminisztériumának azonban csak elméletben van lehetőségük a fogalmazvány „tanulmányozására”, mert gyakorlatban fenntartás nélkül kötelesek elfogadni az amerikai külügyminisztérium által megszövegezett tervezetet.

Mint ismeretes, az amerikai diplomácia a hirverés minden eszközét felhasználta arra, hogy minél nagyobb propagandát fejtsen ki a dollárügységben levő államok között az Atlanti Szövetségbe való csatlakozás érdekében. Köztudomású, hogy az amerikai külügyi hivatal, amikor a marshallizált országok külügyminisztériumait a nagy garral bejelentett Atlanti Szerződéssel kapcsolatban a szerződés katonai záradékai, vagyis az Amerika részéről nyújtandó katonai segítség felől kezdtek érdeklődni — az Egyesült Államok külügyminisztériuma váratlan páfordulással az amerikai alkotmányra kezdett hivatkozni, amely a katonai segítség nyújtását sokkal bonyolultabbá teszi, mint ahogy azt az amerikai háborus uszítók nyugateurópai fullajtárjai elképzelték. A nyugateurópai imperialista csatlós kormányokat hideg zuhanyként hűtötte le az amerikai külügyi hivatal álláspontja a szerződés katonai záradékával kapcsolatban és a nyugateurópai fővárosokból érkezett jelentések szerint egyre nagyobb csatlóságot vett erőt a dollárdiplomácia angliai, franciaországi stb. csatlósai körében.

Mindez azt bizonyítja, hogy az amerikai diplomácia lényegesen elhajlott eredeti célkitűzéseitől és egész sereg fontos kérdésben takaródót kellett fujnia.

Önkénytelenül vetődik fel a kérdés, hogy mi készítette az amerikai külügyi hivatalt erre a páfordulásra? — A béke és a demokrácia világszerte növekvő erői adják meg a választ erre a kérdésre. A béke és a demokrácia világszerte hatalmas arányokban növekvő erői arra kényszerítik az amerikai pénzfejedelmeket, hogy támadó politikájukat sokkal ovatosabb formában folytassák. A háborus uszítók rádöbbenek, hogy a békefront ereje áthághatatlan acél-falként áll az utjukban s erre a legjellemzőbb, hogy még John Foster Dulles, a legszélsőségsébb amerikai háborus gyújtogató is most egyre merőben más burokat kezd pengetni. Legutóbb Clevelandban megtartott beszédében ezeket mondotta: „Az első világháború után megszületett a Szovjetunió, a második világháború után 700 millió ember került a kommunisták vezetése alá s egy harmadik világháború még csak megnövelné azt a területet, amely a kommunisták befolyása alatt áll, ezért érdeke a nyugati hatalmaknak, hogy fenntartsák a békét.”

Az imperialisták így arra kényszerültek, hogy takaródót fujjanak. Természetesen egy pillanattal sem szabad arra gondolnunk, hogy ezzel feladták volna eredeti világhatalmi terveiket, csupán a világ haladó erőinek, a dolgozó emberek százmillióinak, a Szovjetunió által vezetett imperialistaellenes békefront súlyának hatása alatt módosították taktikájukat. Az imperialistáknak szükségük van a háborus légkör fenntartására, a megfélemlítés propagandájára, mert csak így tudják fenntartani mesterségesen megnövelt hadiiparukat, amellyel kiutat keresnek az egyre fenyegető gazdasági válság elől. A dollárimperializmus csodadoktorai nagy méretű fegyverkezéssel igyekeznek késleltetni a kapitalista rendszer egyre mélyülő válságát — átmeneti módszereik azonban — amint azt a munkanélküliek számának állandó növekedése és az egymást követő tőzsdéi árzuhanások is bizonyítják — csődöt mondanak.

Ezzel szemben az imperialistaellenes békefront ereje ugyanakkor mind hatalmasabbá válik. A Szovjetunió válságmentes szocialista tervezetével lehetővé tette, hogy újabb nagyarányú árszállításokkal emeljék a dolgozók életszínvonalát. A sztálini szovjet külpolitika leleplezi a háborus uszítók terveit és miközben a békét védelmezik — sorozatosan nyit színvallásra kényszerítik az imperialista politikusokat.

Az Atlanti Szerződés hátterét megvilágító szovjet közlemény a világ közvéleménye előtt leplezte le az imperialisták háborus gyujtogatásait. Sztálinnak a tartós békére irányuló nyilatkozata pedig, melyet Washington nem volt hajlandó elfogadni — még élesebben mutatott rá a világ közvéleménye előtt, hogy kik védelmezik a békét és kik ellenzik a nemzetközi együttműködést. A világ haladó erői a Szovjetunió vezetésével mind nagyobb sullyal sorakoznak fel a béke arevonalan. A kommunista pártok vezetésével az imperialista országok dolgozói Franciaországtól, Ausztráliáig mindeütt hitet tettek, hogy a Szovjetunió és a béke mellett állnak.

Az utóbbi hetek külpolitikai eseményei azt bizonyítják, hogy hiába kovácsolnak újabb tömböket az imperialisták és csatlósok — a szerződések mögött nem áll a népek eleven ereje. A dolgozók sokszázmillióinak egységes megmozdulása világosan mutatja, hogy az imperialisták világhatalmi tervet kártyavárként omlanak össze. A világ dolgozóinak és haladó erőinek — és így nekünk is — az a feladatuk, hogy ebben a harcban fokozzuk éberségünket az imperializmus ügynökeivel szemben, minden mesterkedésüket leplezzük le, hogy még nagyobb lendülettel álljunk helyt a szocializmus építésének hatalmas munkájában, mert csak így biztosíthatjuk a tartós békét, fejlődésünket, ezen keresztül életszínvonalunk állandó emelését és jólétünket.

Megválasztotta kiküldötteit az országos kongresszusra a kolozsmezei Földmunkás Szakszervezet Munkavállalások és versenykihívások a kongresszus tiszteletére

KOLOZSVAR — Országos kongresszusra készülöben, miután a múlt vasárnap az egyes községi Földmunkás Szakszervezetek tartották kiküldött választó közgyűlést, tegnap, 13-án a megyei kongresszusra került sor.

A kongresszust a Román Munkáspárt megyei bizottsága részéről Tamás kiküldött üdvözölté hangszólva a Földmunkás Szakszervezetek munkájának fontosságát és nagy jelentőségét. Rámutatott arra, hogy a szakszervezet a Román Munkáspárt vezetésével sok kezdeti hibát és hiányosságot kiküszöbölt. A szakszervezet tagjai má az új kollektív szerződés, a társadalombiztosítási törvény, a nyugdíjlehetőség valamint az Állami Terv és a földbirtokos osztály felszámolása után egyre nagyobb bizalommal tekinthetnek a jövőbe.

A megyei Szaktanács üdvözletét Jimboreanu tolmácsolta, majd a kolozsvári kerület CFR munkásai nevében Rusu Pompei mondott meleg üdvözölő szavakat és nyújtotta át a CFR munkásainak ajándékát egy bronzból készült Sztálin-szobrot s egy kis könyvtárat. A Herbák János-művek munkásai nevében Kiss Dénes üdvözölte a kongresszust és nyújtott át egy finom aktafűzőt. A Breiner Béla-gyár munkásai részéről Szakács Ilona mondott üdvözölő szavakat és ajándékképpen díszes abroszt és szalvétákat adott át a Földmunkás Szakszervezetnek. Varga László élmunkás, a vas- és fémipari munkások üdvözletét tolmácsolta és egy vasöntött ábrázoló szobrocskával ajándékozta meg a kongresszust. Végezetül a dohánygyári munkások nevében Mester kiküldött biztosította a földmunkásokat arról, hogy a várost és falusi dolgozókat többé semmiféle hatalom el nem választhatja egymástól. Ajándékképpen cigarettát adott át a kongresszus elnökségének.

Az üdvözölőkre Cenán Augustin választott, biztosította a városi munkásságot arról, hogy a Földmunkás Szakszervezet tagjai a jövőben még keményebben küzdenek a munkásosztály oldalán és a Párt irányításával az osztályellenesség ellen.

EREDMÉNYEK ÉS HIÁNYOSSÁGOK

Üdvözölések elhangzása után János loan titkár tette meg a megyei szervezet jelentését. Rá-

mutatott arra, hogy a Földmunkás Szakszervezetek a múlt évben megejtett tisztogatás után számbeli és öntudatlan eggaránt megerősödtek. Jelenleg 223 szakszervezeti csoport működik a megye területén. Ezek a múltévi cséplés, beszolgáltatás és az ősi vetési kompány idején 335 szabolót lepleztek le és 782 munkakonfliktust intéztek el eredményesen. A mintagazdaságokon 7 ékezetet állítottak fel, több mint 2500 könyvet és brosúrát osztottak szét és 72 kultúrscsoportot alakítottak.

A hiányosságokról szólva meg-

említette, hogy gyengeségek mutatkoznak a borsai, egeresi és a hunyadi járásban, ahol a kulákságnak sikerült befolyásra szert tennie. Nem minden szövetkezetből sikerült leváltani a falusi kizsákmányoló nagygazdákat s komoly kívánni való van még kulturális téren is.

A legsürgősebb tennivalókat a következőkben jelölte meg:

A tavaszi mezőgazdasági kampány sikeres lefolytatása, az újonnan államosított földbirtokok bekapcsolása a termelésbe, az új kollektív szerződések megkötése.

Birálnak a kiküldöttek

A titkári jelentéshez 22 kiküldött szolt hozzá az építő bírálat és önbírálat szellemében. Többben rámutattak arra, — így Böndi István Hunyadról, Moldovianu Szucságról, Vincze János Mákófalváról, Popa Ioan a kalotai járásból, Rusu Gheorghe —, hogy a megyei szervezet nem minden esetben kézbesítette ki idejében a munkatervét, nem látta el pontos utasításokkal az egyes helyi szervezeteket. Ez nagymértékben akadályozta a munka menetét. A párt kiküldött Cenán azt kifogásolta, hogy a jelentés nem számolt be a tagdíjakról, továbbá nem említette meg névszerint azokat a szakszervezeti tagokat, akik a leg-

erélyesebben küzdöttek a falu szabotálói ellen.

A felszólalásokra Cenán Augustin válaszolt, majd Manole Gheorghe központi kiküldött szolt az országos kongresszus jelentőségéről.

A kongresszus ezután Radu Ioan földmunkás javaslatára a következőket választotta meg kiküldötteként az országos kongresszusra: Cataniciu Ioan, a megyei szervezet titkára, Irimiesi Gligore földmunkás, Terec Constantin traktorista, Pogaceanu Susana földművesasszony, a kolozsvári mintagazdaságból és Zimán Andrius, a zsuki méntelep alkalmazottja.

apahidai átrétegződési telep kiküldötte, Mózes, vállalta a telep szakszervezeti dolgozói nevében, hogy megjavítják az ékezetet, fűrdőt építenek, felszerelik a könyvtárat, bevezetik a kollektív olvasást, ugyanakkor kihívják munkaversenyre a tarcsai gazdaságot. Pop Lázár alsózsuki kiküldött bejelenti, hogy a kongresszus tiszteletére versenyre hívják ki a felszükialtak a tavaszi munkára. Végezetül Jancsó Sándor, a kolozsi mintagazdaság kiküldötte, miután elfogadja a bonchidai versenykihívást, bejelenti, hogy ezenkívül még 50 hektár földet felszántanak a szegény parasztoznak. A CFR munkások kiküldöttei, Rusu Pompei és Tóth bejelentik a szakszervezet nevében, hogy a jövőben az eddiginél is fokozottabb segítséget nyújtanak a Földmunkás Szakszervezetnek. A kongresszus Cenán Augustin zárószavával ért véget, majd elneveltek az Internacionálót.

Munkavállalások — versenykihívások

Nők a tőkés országokban és a Szovjetunióban

Nadezsda Aralovec, a neves szovjet író érdekes, mélyen szájtó tanulmányt írt a nők egyenjogúságáról. A cikkben párhuzamot von a nők helyzetéről a tőkés országokban és a Szovjetunióban.

A tőkés országokban — írja többek között Nadezsda Aralovec — az uralkodó osztályok ideológusai a legkülönbözőbb módszerekkel igyekeznek biztosítani a férfiaknak a nőkkel szembeni elsőbbségi jogát és magyarázatot próbálnak adni arra, hogy a nő évszázadokon keresztül mind társadalmilag, mind a családban miért volt jogfosztott és alárendelt lény.

A nők jogfosztása a háboru után a tőkés társadalomban még lealacsonyítottabbá vált.

Az imperializmus szóvivői azal dicsekednek, hogy az amerikai társadalmi rend a demokrácia eszményképe. Azonban elég kis-sé boncolgatni az Egyesült Államok nőinek helyzetét, hogy rájöj-jenek, mennyire nyomorúságos és hazug a hírhedt polgári demokrá-cia.

Amerikában 1944-ben 18 millió nő volt alkalmazásban. S bár ugyanazt a munkát végezték, mint a férfiak, az iparban 35 százalékal, a bányászatban 45 százalékkal kevesebb bért kaptak.

Az USA-ban a nők nagyrészből nem válhat képesített munkás, mert egyszerűen nem engedik őket szakmunkát végezni. A nők főleg mint elárúsítónők, tisztviselőnők, alsóbbrendű irodai személyzet, gépirónők, cselédek, élel-miszter, textil és ruházati ipari munkások dolgoznak; vagyis a legrosszabbul fizetett munkaágak-ban dolgozhatnak csak.

Jean Brand amerikai pilótanő írja Evdokina Nikulina moszkvai pilótanőhöz intézett levelében a következőket:

— Téved kedves Evdokina, ha azt hiszi, hogy nálunk is annyi jól képzett pilótanő van, mint a

Tudunk mi is többet termelni — nemcsak a férfiak!

A munkaversenyek résztvevői senybe. Ennek következményeképpen mind több és több munkásno gémpét, munkaasztalát díszíti a kisvörös versenyzászló, mind több és több munkásno neve mellett diszeleg a kimagasló munkateleje-sítményt jelző élmunkásno szócska.

Prezesszi Ilona

még csak 4 hónapja dolgozik a Herbák János-művek gépszijosztályán, de a versenyzászló már hetek óta hirdeti, hogy a fiatal, barnahajú lány — élmunkásno.

— Velünk, nőkkel — mondja — eddig nem sokat törődtek. A multban olyan bántó éle volt a munkásno szónak. Ha a cifra dák-mák valakit nagyon lenéztek, vagy valakire bántó jelzöt akartak használni, azt mondták: „munkásno!” Népi demokráciánk amellet, hogy egyenjoguvá tette a nőket a férfiakkal, a munkásno elferdített fogalmának is vissza-adta igazi értelmét. Ma megbecsülés valakit munkásnőnek nevezni. Megmutattuk, hogy tudunk mi is többet és jobbat termelni, nemcsak a férfiak. Uj fogalom született: az élmunkásno! Mennyire másképpen ejtik ki ma ezt a szót: élmunkásno Lenézték a multban — megbecsülik a jelenben.

Dolgozó nőinkre, a gyárakban eltöltött munkaórák után otthon újabb feladatok várnak.

— A gyári munka után — folytatja — nem a pihenés órái következnek. Otthon is akad mindig valami munka. Harisnyastoppolás, mosás és varogatás után mindig szakítok magamnak időt, hogy eszmei kérdésekkel foglalkozó brosurákat olvassak és munkám mellet politikailag is képezem magam. Csak ezekután kerülhet sor a szórakozásra. Néha megnézek egy tanulságos szovjet filmet, vagy a „Dolgozó Nő”-t.

lap, csak velünk, dolgozó nőkkel foglalkozik.

A konyhareceptek és a szabás-minták nem is érdeklék? — vet-jük fel a kérdést.

— Dehogynem — mondja su-gárzó arccal. — Most már arra is telik, hogy a jó receptek közül válogassunk és ha egy szép ruhát találunk, az anyagot is megvehessem hozzá. Rajtuk, dolgozó nő-kön is mulik az Állami Terv si-kere. Örömmel dolgozunk mind-nyáján, mert tudjuk: miénk az ország, magunknak építjük.

(k. s.)

Hogyan lett jegyző a kis székelly cselédlányból?

Ez a kis történet újabb bizonyítéka annak, hogy a demokráciában minden dolgozó nő a férfival egyforma jogot élvez. S ezért, ahogy a szép barna lány, aki szemben ül velem, elmondja a maga életét, lejegyzem a szavát szóról-szóra, másoknak okulásul, buzdításul.

— Szegény székelly szülők gyermeke vagyok. Nagyon-nagyon szerettem volna tanulni, de sajnos nem volt miből. Cseléd-nek küldtek.

— A családnál, ahol először dolgoztam, velem egykoru „kis-asszony” volt. A sok munkám mellet nekem kellett őt az iskolába kísérnem. No, nem azért, mintha félt volna. Hanem csak azért, hogy én vigyem utána a táskát.

— Így volt ez mindennap. Haza-jel menel mindig azon tündöttem, hogy én, aki ugy szeretnék tanulni miért nem tanulhatok? Azért, mert szegény parasztlány vagyok?

— Sok átsirt éjszaka után el-határoztam: török-szakad, tanulni fogok. Gyakran odalopóztam a kisasszony háta mögé és lestem, hogyan tanul. Lopva én is a könyveket bujtam. Minden pénzemen könyveket vettem, s munkám után késő éjszakáig tanul-tam.

— Még abban az évben letet-tem a vizsgát az első polgáriból. Majd más helyre mentem, mert ott több fizetést ígértek és én többet akartam keresni. Mindent vállaltam. Nappal dolgoztam, éj-jel tanultam, míg csak a kime-rültségtől a könyvvel a kezem-ben el nem aludtam.

— Így telt el négy keserves év. De a vágyam teljesült. Ke-zemben volt a négy középisko-láról szóló bizonyítvány. És ek-kor ért a legnagyobb szomorú-ság: nem tanulhattam tovább.

mert ahhoz, hogy tanító legyek — ez akartam akkor lenni — a képzőbe kell járnom, ezt magán-uton nem végezhetem.

— Hazamentem szüleimhez. Kapáltam arattam, jártam a mez-zőt. 1944-et irtunk. A felszaba-lás után segítség kellett a köz-ségházán. Rám esett a választás. Most már újra tanulhattam. Meg-tanultam gép- és gyorsírn. Tag-jja lettem a Pártnak s annak sé-gítségével résztvettem egy adó-ügyi tanfolyamon és mint adó-ügyi jegyző tértem vissza szülő-falumba.

— Továbbtanulom. Káderisko-lít végeztem és mert használható tagja lettem az államgépezetnek: a járási székhelyre helyeztek át. Itt dolgoztam, irányítottam. Ki-tartó munkám eredménnyel járt. Ma, 1949-ben a szentgyörgyi já-rás egyik falujának kinevezett jegyzője vagyok...

— Így mondtu el életét a fiatal női jegyző. Tömören, egyszerűen, szépen. És mikor befejezte, szemében önértet s győzelem ragyo-gott.

S míg kezemet megszorítja még azt mondja büszkeséggel: — Mindazért, ami velem történt, végtelen, mélységes hálát ér-zek a népi demokrácia iránt, amelyben egyenlő jogu ember lettem és megkaptam a tanulás és haladás jogát...

JAKAB MIHALYNE Szováta.

Levelezőinknek üzenjük:

Kotvany Lucia, Dicsőszentmár-ton. Levelét örömmel olvastuk és amint látható, csaknem teljes egé-szében közöltük is. Nagy szüksé-günk van hasonló természetű anyagokra. Irjon minél gyakrab-ban, de igyekezzék, különösen vi-déken, jó sajtólevelezőket szervezni.

Fülöp József, Szováta. Köszölkük. Számoljon be a falu életéről. A kulturális tevékenységek mellet a gazdasági életéről, a MNSz mun-kájáról, a Földmunkás Szakszer-vezetről és a ...etéség szerint szerezzen levelezőt lapunknak a dolgozó földművesek közül is.

Batta Dániel, Beszterce. Ha-sonló természetű vidéki beszámó-lóit a jövőben is várjuk.

Fekete József, Melegföldvár. Várjuk ígérete teljesítését.

Derzsi József, Magyarjenes. A kulturmunka után most már a falu gazdasági életére is kíván-estiek vagyunk.

Pataki József, Várfalva. Ezek már jó anyagok. Közlésükre sor-kerül.

Becze Pál, Mezömehes. Az önbí-rálat és bírálat jó fogyer. Levelét közöljük, de az az érzésünk, hogy a háttérben népellenes erők működnek. Leplezzék le őket és irjanak erről a sajtónak is.

Külön támogató bizottság működik a RDNSz keretében a betegek megsegítése érdekében

KOLOZSVAR — A Romániai Demokrata Nők Szövetségének kolozsvári szervezete érdekes kezdeményezést valósított meg. Külön támogató bizottságot alakított, amelynek tagjai egészen különleges feladatokat vállaltak a betegek megsegítése érdekében.

Igy például a bizottság tagjai rendszeresen látogatják az összes kolozsvári kórházakat, ahol ellenőrzik a tisztaságot és a betegek kórházát. E mellett szolgálatokat végeznek a szegény betegeknek, például: az irni nem tudóknak levelét megírják és elküldik, el-intézik a városban ügyes-bajos dolgaikat.

A bizottság naponta román és magyar ujságokat oszt szét telje-sen ingyen. A napilapokon kívül elviszik a kórházakba a képesla-pokat is, sőt könyveket gyűjte-nek a kórházak könyvtárai szá-mára, s egyes betegek kérésére megszerzik számukra azokat a könyveket, melyeket olvasni akarnak.

A bizottság közbejárt az illeté-keseknél, hogy a betegek nagyobb kenyérfejledapot kapjanak. Meg-javították a betegek fehérneműit, közösen kalákában.

Megfonté, hogy mikor az egyik kórház szakácsa megbete-gedett, a bizottság tagjai készí-tették el aznap a betegek számá-ra az ebédet.

De különös gondot fordítanak az egyéni esetekre is. Igy például a nagyenyedi Bodor Máriát, mi-kor gyógyultan, de még lábba dozva hazautazott, a bizottság egyik tagja vitte ki az állomásra, vette meg a jegyét, segítette fel a vonatra.

A kis Danciu Péternek D vita-mint vittek, Szabó Dezsőnének elintézték, hogy férje, tekintettel különleges munkabosztására, a nap bármely órájában megláto-gathassa.

Voltak betegek, akiket különle-ges szanatóriumokba utaltattak be, másoknak egyéni, apró, de a betegeknek oly fontos kívánságait teljesítették: málnaszörpöt, vagy cukrásztészta-t vittek nekik a RDNSz költségére.

A kis Danciu Péternek D vita-mint vittek, Szabó Dezsőnének elintézték, hogy férje, tekintettel különleges munkabosztására, a nap bármely órájában megláto-gathassa.

Elég volt a kezét csókolomból

Ofelsége, minden spanyolok királya ott ül arany és ébenfa trónján, magas, merov gallérban, megrakva ék-szerrel és paszománnyal. Sápát arcbőré, lottiyadt száján, düllöd szemén fáradtság és lélektelenség ho-nolt. A kivénhedt spanyol Habsburgok egyik korhadó hajtása volt s most fáradtan, lélektelenül nyugtotta kezét az elébe sorjázó grandoknak.

A főurak pedig jöttek, tolongtak, egyik a má-sik után, s fővegüket levéve bókoltak a felséges urnak.

— Csókolom a kezedet, felséges uram — hangzott a spanyol udvari szabályok által szigoruan meghatá-tozott mondat s a következő pillanatban újabb próf vagy báró hajolt meg ofelsége előtt, csattanós csókot nyomva hervatag kezére.

Ki hinné, hogy a nálunk még manapság is oly divatos „kezet csókolom” pontosan innen származik s nálunk, amikor az utcán egy férfi tovarohanva oda-vágja egy nőnek: „kezet csókolom”, lényegében a spanyol udvari etikett előírásainak tesz eleget.

Egyébként ez az egész kezcsokolási móka kizáró-lag csak Középeurópában divatozik. De nagyon is ideje volna már itt is abbahagyni. Nincs semmi ér-telme, ostobaság az egész.

A nő ma már nem játékszer, csecsebecse, akit nem illik és nem szabad komolyan venni. A nő ma

A ezilágysomlyó Albu Rozáliá-nak beszerezték az összes aktáit, melyeknek segítségével ingyenes gyógykezelésben részesülhetett.

De felsorolhatatlan azoknak az apró teteknek száma, melyet a beteg nők és gyermekek érdeké-ben tesznek RDNSz-beli asszony-társaik. S ezek az apró tetek te-rebélyesednek a szolidaritás nagy épületévé, mely egyre szilárdab-ban egyé kovácsolja a dolgozó asszonyokat.

(—On)

már egyenlő értékű társa a férfinek az élet minden területén, többek között a munkában is. Miért akkor neki ez a beteges és ostoba hódolat? (Zárójelben jegyezzük meg, hogy ténylegesen ez a hódolat már hosszú idő óta nem létezik, s kizárólag ennek az ostoba köszöneti formának a csökevényében maradt meg.) Hiszen — miután a nő egyenlő munkatárs — ilyen alapon nyugodtan bevezethetők, hogy a férfiak is köszöntsék egymást kezét csókolommal.

Ideje lenne, hogy mi nők mozgalmat indítsunk a kezcsokolomozás ellen. Javasolom minden öntudatos nőnek, hogy következetesen és rendszeresen utasítsa vissza (még hozzá barátságos nyugalommal és mosolygva) a „kezet csókolom” köszöntést s tegyen javaslatot az illetőnek, hogy ezentul használja csak az értelmes „Jó reggelt, — jó napot, — jó estét” köszön-tést. A kezét csókolomot pedig hagyjuk azoknak a hölgyeknek, akik nem embereknek, hanem disztá-nyaknak képzelik magukat, s akikben nincs meg az emberi és női méltóság. Mi dolgozó nők, háziasszonyok és miári munkásnők, meg hivatali dolgozók nem akarjuk többé hallani „ofelsége a spanyol király etikettjéből” származó eme idejét mult ostoba-ságot.

EGY ÖNTUDATOS NŐOLVASÓ

Termelőszövetkezet

alakítottak a tövisi cipésmunkások

TÖVIS — A község és a körzetbe lépnek be a tövisi és környéki szücsmunkások is. A termelőszövetkezetbe tömörült szakmunkások és kisiparosok részére az állam biztosítja egy munkaalimat, mint a szükséges nyersanyagot — így a szövetkezet részére a folyamatos munka lehetőség meg van adva.

Tövisen elsőnek „Május 1” név alatt a cipésmunkások és kisiparosok alakították meg termelőszövetkezetüket, amely jelenleg 52 tagot számlál. A cipészosztályon már megindult a munka és erre a hónapra 1500 pár cipő elkészítésére kaptak állami rendelést.

Néhány napon belül megalakítják a „Május 1” termelőszövetkezet asztalos szakosztályát is, szó van arról, hogy a termelőszövet-

kezetbe lépnek be a tövisi és környéki szücsmunkások is. A termelőszövetkezetbe tömörült szakmunkások és kisiparosok részére az állam biztosítja egy munkaalimat, mint a szükséges nyersanyagot — így a szövetkezet részére a folyamatos munka lehetőség meg van adva.

Állami üzletet vagy szövetkezetet kérnek a Kétviz-köz lakói

KOLOZSVÁR. — Egyéni elgondolás szerint épített magának hajlékot mindenki a Kétviz-köz városnegyedben. Meg is látszik rajta az egyéni íz. Mint ereszték alatt a

18 ÁLLAMI ÜSZTÖNDIJ
KRASZNÁN

KRASZNA. (Tudósítónktól.) — A krasznai magyar tannyelvű állami általános iskola második ciklusán a napokban osztották ki 18 szegénysorsu jótanuló gyermek között az állam adta ösztöndíjakat. A kiosztás nagyszámú szülő jelenlétében a kulturothron dísztermében ment végbe. Fazekas János igazgató méltatta népi kormányunk új alapokra fektetett iskolapolitikájának e kézzelfogható eredményét s arra kérte a szülőket, hogy az új iskola iránt több szeretettel és ragaszkodással viseltesenek és erre tanítsák gyermekeiket is. ÁRVÁN.

Önkéntes munkával

4000 méteres utat

javitottak meg az ákosi földmunkások

AKOS. (Levelezőnk írja.) — A szilágymegyei ákosi Földmunkás Szakszervezet a Román Munkáspárt kezdeményezésére önkéntes munkát vállalt egy 4000 méteres utszakasz megjavítására Béltek és Szopor felé. A szakszervezetnek

sikerült mozgósítani a munkára az ifjúságot is.

A 4000 méteres utszakasz megjavításával körülbelül 20 ezer lejt sporoltak meg. A munka végeztével a szakszervezet tagjai és a kivonult ifjúság dalolva vonult be Ákosra, majd még azon este rövid műsoros táncmulatságon vett részt, amelyen a falu zenészei ugyancsak önkéntesen muzsikáltak. Keledi Ede és Ferdi Dezső vezetésével.

Meg kell említenünk, hogy 4 leány, névszerint Nagy Margit, Györfly Gizella, Lázár Margit és Sarkadi Julianna önkéntes munkával kitakarították a Földmunkás Szakszervezet irodáját és szépen fel is diszítették.

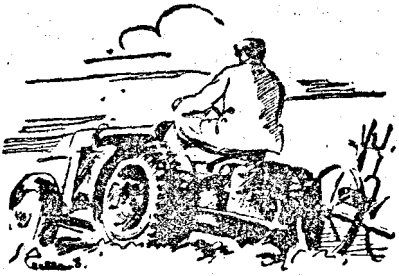
CSENERI BÉLA

Eltűntek a földesurak

Domahida dolgozó parasztjai

erő eljősen építik

az új életet

DOMAHIDA. (Levelezőnk írja.) — Községünk Szilágymegyeben az egykori Ecsedi-láp szelén fekszik, igen termékeny talajon. Lakosai románok, magyarok vegyesen. Egykori jobbágyság, földesuri cselédnépesség utódai nagyrészt. Mert négy nagybirtok is nyomorította e kis falu életét. A Domahidi, Kölcsey, Rátz, Komorónyi és Pál családok uralkodtak itt hosszú időn át. A földreform óta a birtokok végre a dolgozó földművesek kezébe kerültek. Akkor kezdődött meg Domahida új élete. Akkor alakultak az első demokratikus szervezetek is, melyek azóta a Román Munkáspárt vezetésével komoly munkát végeztek. Az állam támogatásával már az elmúlt őszön 5 traktor szántott a dolgozó földművesek földjén. 493 hektárt műveltek meg gépek segítségével. Ezenkívül 185 hektárt szántottak ősszel, tavaszra. A tavaszi szántást is traktorokkal végzik a domahidaiak. Megtanulták már, hogy könnyebb is, jobb is így a munka. Nagyobb az eredmény. Látták ezt a Csaba-tagon mintaszerűen rendezett állami mintagazdaságban. Minden termelt ott 150 hektár körül!

A volt földesuri házhelyeket demokráciánk átadta az arra igényt tartóknak. Az egykori szellőházak helyén megkezdődött az építkezés. Itt szükség volna szakszerű irányításra, mert el kellene kerülni a régi rossz domahidai szokást, hogy egybeépítik a lakóházakat az istállóval.

KASTÉLYOK A NÉP SZOLGÁLATÁBAN

A régi földesuri kastélyokból községi középületeket hoznak létre. A Kölcsey-féleben a miliciát helyezték el, a domahidi urilakból jegyzői irodát és lakást építenek. De ugyanitt helyezik el az ifjúsági egyesületet is. Nagy termet és olvasószoobákat kapnak az ifjak. Építik már a szinpadot. Az épület másik szárnyában korszerű orvosi rendelőt állítanak majd be. A község vezetősége mindent elkövet, hogy erre az államtól hozzájárulást és támogatást megkapja. Az ideiglenes jegyzői lakást 40 ezer lej kiadással lakhatóvá tették, a jegyzői irodát butorral szerelték fel és kitatarozták, mintegy 100 ezer lej költséggel.

A dolgozó földművesekből összeállított községi időközi bizottság jó munkát végez.

A Román Munkáspárt, valamint a tömegszervezetek felvilágosító munkája után Domahidán „Crisana” néven szövetkezet alakult. 450 részjegyet jegyeztek. A szövetkezet látja el különféle cikkekkal a községet, ezenkívül keretében működik egy tejcsarnok, melynek napi forgalma 280—300 liter. A tejszín feldolgozását a Nagykárolyban alakult tejközpont végzi, mely rövidesen hatalmas vajgyárrá alakul át.

FELENDÜLT A KULTURÉLET

A földesuraktól megszabadult Domahidán eleven lendületet vett a kulturélet is. Domahidán egy román és egy magyar állami népiszkola működik két-két tanítóval. Felállították a Demokrata Nőszövetség napközi otthonát. Az állami mintabirtokon az alkalmazottak gyermekei számára külön iskola nyílt. Szép munkát fejt ki a Magyar Népi Szövetség énekkara, továbbá az egységes ifjúság, mely a legutóbb megtartott járási táncversenyen első díjat nyert Halász Anna—Fehér Marika párral.

A község rohamos fejlődése elsősorban a Román Munkáspárt helyi szervezetének köszönhető és annak, hogy a Párt és a demokratikus szervezetek között teljes az együttműködés. A Párt, a Magyar Népi Szövetség, a Frontul Plugarilor és a Földmunkás Szakszervezet közösen támogat minden egészséges akcióit, közösen beszél meg minden tennivalót. A Magyar Népi Szövetség az átalakulás óta Csirák János elnökkel és Grossz Imre titkárral az élen, teljes odaadással végzi munkáját.

fecskéfészek, úgy állanak egymás mellett emeletes kőházak és vályogviskók. Az utcák sem sokban különböznek. Egyik-másik járművek közlekedésére is alkalmas, de a többi... síkator. A szemben lakó szomszédok egy-egy utcában az ablakaikból szinte kezét foghatnak egymással. Hogy melyik utcában? Egész sor van belőlük. Kisgereblye, Nagygereblye, Süítő, Lantos, Görbe és Fűzfa-utcák. Jármű aligha haladhat át rajtuk. De gyalogosan sem öröm ott közlekedni. Sár és sár, merre a szem ellát.

A többi utcák sem sokkal különbek. A Zsák-utcából féloldalt kikövezett gyalogjáró vezet az Akácfa-utcaig tovább. Közönet nem sok akad érte. Idők folyamán tönkrement. Talán rosszul építették. Mindegy. Tény az, hogy most rossz. Az esti, vagy éjszakai járó-kelők hol gödörbe lépnek, hol kiálló kővekbe botlanak a gyér világításban. Rosszabb esetben az ut szélére kidobált szeméttel gázolnak bele. Mert az is akad ott. De azt már nem lehet a mult bűnének felróni. Nincs az évek óta ott. A lakók dobálják ki. Az Akácfa-utca végén egész halom van, alig néhány lépésre a „Romania Muncitoare” kendőgyár bejáratától. A Szamos partján még több akad. A T. Mihali-utca mellett a környez; lakók szemétdombja diszeleg. Egy-egy kóbor kuvasz s a károgó varjak egész serege lakmározik vigan a szemét- és trágyadombokon. Büzlő tarkaságukból a technika vívmányai emelkednek ki. Az üzemeket és gyárakat mozgásban tartó villamos energia vezetékeinek póznái.

A negyed lakói nagyobbrészt munkásemberek. Kispénzü dolgozók, akik a betevő falatot egyik napról a másikra szerzik meg. S azt is messziről. A belvárosból, vagy jobbik esetben a Monostori-uton levő üzletekből.

— Nekünk még nem jutott egy állami üzlet, vagy szövetkezet — panaszkodik a Kisgereblye-utca egyik lakója. — Pedig sokan lakunk itt. Üzlethelyiség is adódna. Akár kettő is. Két korcsma van nem messze tágas helyiségben. Minek kettő belőle, mikor egyre sincs szükség... — s azzal tovább egyengeti az olvadó hóle utját.

Szavai meggondolkoztatók. — Korcsmára nem sok szükség van. Annál inkább egy állami üzletre, vagy szövetkezetre. Legyen ott fűszer, textil, vasáru és minden, ami a dolgozóknak szükséges. Nem kell akkor egy kiló kenyérért a Monostori-utca s egy karika cernáért a Szabadság-terre futniok. De nemcsak üzlet kell oda. Több világítás és utcakövezés is. A lakosság részéről meg több feyelem. A szeméttel ne dobálja ki ki kapuja elé s a köztisztasági szolgálat ott is tevékenyen dolgozzék. Annak a negyednek is tiszt-

tának kell lennie. Nemcsak a belvárosi utcáknak.

Ezek a legszükségesebbek, melyeket sürgősen meg kell oldani. (k—f—).

Igy készült fel a tavaszi vetésre

VÁRFALVA

VÁRFALVA (Levelezőnkől) — Tervnek megfelelően a zöldségtermelés ebben az évben még fokozódik. Nemcsak a szerszámok kijavításával, a vetési terv feldolgozásával és egyéb előkészítő munkálatok elvégzésével készültek fel a tavaszi vetésre a várfalvi dolgozó földművesek. A tordai gazdakörrel és mezőgazdasági kamarával együtt működve, négy napos szaktanfolyamon is résztvettek. A tanfolyamon megjelentek az aranyosrákosi szegény földművesek is. Az előadásokon a korszerű mezőgazdálkodás kérdéseit vitatták meg és a tavaszi tennivalókat a szakemberek előadása után.

Várfalva kevés szántófölddel rendelkezik és ezért a földművesek már régóta főleg zöldségtermeléssel foglalkoznak. Az Állami

Tervnek megfelelően a zöldségtermelés ebben az évben még fokozódik.

Elvégezték a gyümölcsfák megtakarítását és téli permetezését is. Permetező gépeket és anyagot a mezőgazdasági kamara bocsátott rendelkezésre.

Tervbe vették tekintettel a kiterjedt legelőkre, az állatállomány növelését és minőségi javítását. Első sorban a juhállományt szeretnék kicsérélni cigája bárányok és faj kosok beszerzésével. Ennek érdekében megtették már a szükséges intézkedéseket és február hónap folyamán az ifjúság megtakarította a községi legelőket is.

PATAKI JÓZSEF

MAGYAR LAPAD

MAGYAR LAPAD (Levelezőnk írja) — Az alsófehérmegyei Magyarlapád község dolgozó földművesei, kik az elmúlt ősszel igen szép eredményt értek el a vetési csatában, a tavaszi munkára is felkészültek. Mindent megtettek, hogy a tavaszi vetési munkálatokat még sikeresebben végezhesék el, mint az őszit. A vetési bizottság a Román Munkáspárt irányításával és a Magyar Népi Szövetséggel, valamint a többi demokratikus szervezetekkel együttműködve, idejében mozgósította a község kovácsait, kerekeseit és asztalosait a mezőgazdasági szer-

számok kijavítására. Ezt a munkát sikeresen be is fejezték.

A mezőgazdasági szerszámok kijavításában komoly segítséget adott a falunak Berar Todor munkás négy emberből álló falulátogató csoportja, akik önkéntesen megjavítottak két ekét, újból fentek hét hcszu és laposvasat, kifestek 9 darab fejszét és elkészítették a községi kút vasfelszerelését.

A falu dolgozó földművesei nagy örömmel fogadták a munkásokat és köszönték meg a nyújtott segítséget.

KISS FERENC

MAGYAR MACSKÁS

MAGYAR MACSKÁS — A Román Munkáspárt helyi szervezetének irányításával a községi vetési bizottság terve szerint felkészültek a tavaszi vetési munkálatokra a kolozsmegyei Magyarlapád dolgozó földművesei. Kitisztították a vetőmagot, megcsinálták a csiraképeség vizsgálatot, s amint a gazdasági ellenőrök a legutóbbi ellenőrzés után megállapították, kijavították a szerszámokat is.

A gyümölcsstermesztés fokozására a terveknek megfelelően valamennyi gyümölcsfát megtakarították.

Miután a dolgozó földművesek a pártok mozgósítására megtakarították a községi legelőket, kitalolták az új legelőt és az

bályt. A szabályzat kidolgozásánál az osztályharc szellemében elsősorban a szegény és középbirtokos parasztság érdekeit tartották szem előtt.

HENCZ ELEMÉR
levelező.

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap. és Könyvkiadó RT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk száma: 40.625.

Szatmáron is folyik a TBC elleni küzdelem

Piacnap. A szatmári tudógondozó előtt hosszú sorokban állanak a szekerek. Gyermekük egészségét féltő falusi és városi anyák jöttek ide, hogy legdrágább kincsüket az igen elterjedt betegség, a TBC ellen beoltassák.

Szatmár megyében az Állami Terv keretében 30 ezer TBC elleni védőoltás volt előirányozva, azonban a szatmári orvoskollektíva elhatározta, hogy ebben az évben 50 ezer védőoltást fog adni. Az eredeti előirányzatnak már csaknem a felét teljesítették, mintegy 13 ezer gyermeket részesítettek védőoltásban.

A gyermekek védőoltással való ellátása mellett a felnőtt munkások egészségére is ügyelnek. A gyárak és intézmények dolgozói egymás után mennek és vizsgálattatják meg magukat, hogy abban az esetben, ha betegek, kezelésüket azonnal meg lehessen kezdeni.

A szatmári orvoskollektíva a gondosabb orvosi vizsgálatot és leltári ismeretesebb kezelést óhajt hozzájárulni az Állami Terv sikeréhez és a szocializmus építéséhez, mert csak az egészséges munkások tudnak teljes erővel dolgozni a szocializmus építésén.

(b. p.)

A „MOZGÓ” ÁRUSÍTÁST a „Tg.-Mures” Állami Áruház is bevezette. A legutolsó karavánt, mely Ratonya-Palotai-Éva és Maroshévíz irányába indult el, elkísérte a kultúrsoport is, melynek tagjai, miután az elárúsításban segítettek, színdarabot, tánc- és énekszámokkal szórakoztatták a közönséget, majd politikai beszámoló keretében ismertették az Állami Terv jelentőségét. Ráműtötték arra, hogy a Terv nyomán milyen mértékben fog javulni az ország dolgozóinak életszínvonala.

AZ ORSZÁG EGYIK LEGNAGYOBB SZARVASMARHAHIZLALDÁJA Gájbán, Arad megyében épül, ezenkívül két helyen modern sertés-hizlalda létesül.

TELJESEN DIJTALANUL művelte meg azoknak a földjét, akiknek nem volt igavonó állatuk a mezőgazdasági bér munkás szakszervezet segítségével Szentkatolna község lakossága. Ezenkívül a községháza kerítésének megjavításával, utak rendbehozatalával, csemtekert létesítésével járulnak hozzá az ország újjáépítéséhez.

NEMZETGYALÁZÁS MIATT ELJÁRÁS INDULT a szatmármegyeyi Gilvác község iskolaigazgatója, Hager István ellen, aki Szatmárról Gilvácsra való utaztában a vonaton nem kapott megfelelő, kényelmes helyet és ezért sértő kijelentést tett a vonaton utazó egyik CFR munkás nemzetiségére és szidalmazni kezdte a fennálló társadalmi rendet. Az öntudatos munkások Hager Istvánt feljelentették.

Kissé melegebb lesz

Az Atlanti-Oceánról enyhe lég-tömegek törnek előre egyre nagyobb erővel a szárazföldre és sok helyen esik az eső, Svédországban havazik. További előrejutásukat azonban megakadályozza a Szovjetunió közepén részben állandósult légnyomás-maximum, mely száraz, hideg időt okoz Kelet-Európában.

Erdélyben nem változott az idő: erős éjszakai fagy után vasárnap mindenütt 5-10 fokra emelkedett a hőmérséklet. Kolozsváron este 9 órára ismét 4 fokra esökkent. A légnyomás este 768 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS

KEDD DÉLIG:

Mérsékelt délkeleti szél, a nyugati és délnyugati irányban felhőhatárvonulások, valószínűleg csanakék nélkül. A többi vidékeken napfény, erős éjszakai fagy, nappal fokozódó felmelegedés.

Világosság

Könnyen győzött az ICO a vasárnapi visszavágó mérkőzésen

ICO-KESE 3:0 (1:0)

KOLOZSVÁR. — Pompás tavaszi időben 3000 néző előtt játszottak le vasárnap délután a „Gh. Gheorghiu-Dej” városi sporttelepen az ICO-KESE visszavágó barátságos mérkőzést, amelyet a bajnokságban vezető nagyváradi közüzemek csapata megérdemelten nyert meg 3:0 (1:0) arányban.

A két csapat a következő összeállításban játszott:

ICO: Vécsey — Jon Vasile, Melan — Bodó, Zilahy, Cuc — Kovács II., Spielmann, Váczl, Papp I., Lukács.

KESE: Cristea — Vigu, Padureanu — Tarau, Tandreu, Radulescu — Roman, Medrea III. (Dumitru), Zahan (Lutz), Copil, Coracu.

Az egyetemi csapatnak már az első percekben alkalma van gólszerzésre, de Coracu, majd Medrea III. közelről hibáznak. Lassanként az ICO is feljön és a 20-ik percben vezetéshez jut. Spielmann kiugrik, közrepre emelt labdáját Vigu reflexszerűen kézzel érinti a 16-oson belül. (11-es) Bodó a bal alsó sarokba lövi. (1:0)

Az egyetemi csapatnak ezután számos alkalma van egyenlítésre, de csatárai a legjobb helyzeteket is kihagyják.

Szünet után a KESE csapatában három helyen is változás van. Zahan helyett Lutz, Medrea III. helyén Dumitru, a fedezet Tarau helyét pedig Dumitras foglalja el. Utóbbi azonban csak percekig játszik, mert helyét újra Tarau foglalja el.

Az ötödik percben Spielmann lövését Cristea nagy bravúrral menti a gólvonalon, de Kovács II. résen

van és a kiütött labdát közelről góllá értékesíti. (2:0)

A 11-ik percben Zilahy labdájával Váczl a felpályáról fut el és egyéni játék után futtából lövi az ICO harmadik gólját. (3:0)

A játék további részében a KESE csapatának még számos helyzete van gólszerzésre, de csatársora még öt lépésről sem tudja Vécsey hálójába löni a labdát.

A nagyváradi csapat megérdemelten nyerte meg a KESE elleni mérkőzését, mert mindvégig jobban és lelkesebben játszott, mint az egyetemi csapat. A mezőny egyik legjobb embere Zilahy volt. Mellette Bodó, Melán, Kovács II., illetve Tandreu, Copil és Radulescu tűnt ki. Polareczky János a mérkőzést jól vezette.

A Victoria kosarazók kettős győzelme a Vasas ellen

KOLOZSVÁR. — A 2-es számú fiúiskola tornatermében nagy érdeklődés mellett játszották le a Victoria-Vasas kettős kosárlabdamezőkötést, melyet a Victoria csapatai nyertek meg. Eredmények:

Victoria-Vasas (női) 26:11 (22:3) A Vasas női csapata csak a második félidőben talált magára. Kosárdobók: Zágonyi 12, Árkossyné 8, Kiss Éva 6, illetve Kozma I. 6, Szabó 3, Péter 2.

Victoria-Vasas (férfi) 42:37 (20:19) Nagy küzdelem után győzött a Victoria. Kosárdobók: Gámentzy 15, Raduch 11, Szilassy 9, László 7, illetve Chiorean 15, Szabó 9, Farkas 8, Echstein 3. Bodoni 2.

Az egyes mérkőzéseket Serbán és Russu hibátlanul vezették.

A magyar Szilágyi és Bácskai győzelme a L'Humanite versenyén

PÁRIS. — A Francia Kommunista Párt központi lapja, a L'Humanite vasárnap rendezte meg a 2500 méteres női futóversenyben a magyar Bácskai nagy nemzetközi mezei futóversenyét. A 10.000 méteres gyorsfutásban a magyar Szilágyi győzött 31 perc 29 másodperces idővel. 2. ország nyerte meg.

A Kispest 2:1-re győzött az Újpest ellen

BUDAPEST. — A magyar NB I. vasárnapi fordulójának meglepetése a Kispest 2:1 (1:0) arányú győzelme az Újpest ellen. A Csepel nagy szerencsével játszva 1:0 (1:0) arányban győzött az MTK ellen. A többi eredmények: SzAC-Vasas 1:1 (1:0), SalBTC-Soroksár 2:0 (1:0). Goldberger-Tatabánya 0:0. Kistext-Lokomotiva 2:1 (1:1). ETO-Mateos 4:2 (2:1). A Ferencváros csapata, amely nagy gólaránnyal győzött a Szeged ellen, az MTK veresége követke-

tében most már 10 pont előny. Csepel 24, SzAC 24, Újpest 21, nyel 37 ponttal vezet a bajnokságban a 19-ik forduló után. A 16. Mateos 15, Szeged 14, Lokomotiva 13, Soroksár 13, Kistext 8, MTK 27, Kispest 25, Vasas 24, Goldberger 7 ponttal.

Moszkva sakkcsapata 20:16 arányban vezet

BUDAPEST. — A Moszkva-pihenőnapot városnézéssel töltött. Budapest sakkválogatott mérkőzések el, majd szombaton tovább folytatták a küzdelmeket, melyen csapata 20:16 arányban vezet. A legtöbb mérkőzés döntetlenül szovjet nagymesterek a pénteki végződött.

A Budapest sakkválogatott mérkőzések el, majd szombaton tovább folytatták a küzdelmeket, melyen csapata 20:16 arányban vezet. A legtöbb mérkőzés döntetlenül szovjet nagymesterek a pénteki végződött.

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera

KÜZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Március 15-én, kedden este fél 8 órakor: ELADOTT MENYASSZONY. Bérletszünet.

Március 17-én, csütörtökön este fél 8 órakor: HÁRY JÁNOS. Népi daljáték. Bérletszünet.

Március 20-án, vasárnap délután 4 órakor: CSODADOKTOR. Vigopera. — EGY UKRÁN FALUBAN — MAROSSZEKI HEGYEKBE — ROMÁN RAPSDÓDIA. Népi táncjátékok. Bérletszünet.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Március 16-án, szerdán este fél 8 órakor: BOLONDOS VASÁRNAP. Bérletszünet.

Március 18-án, pénteken este fél 8 órakor: BOLONDOS VASÁRNAP. Bérletszünet.

Március 19-én, szombat este fél 8 órakor: PLATON KRECSÉT. Bérletszünet.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Valahol Európában... MAXIM GORKIJ (volt SELECT): Somlay, Bánky Zsuzsa, Gábor Kaland az Óceánon. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

VÖRÖS CSILLAG: Stan és Bran mint csempészek.

MUNKÁS: Emberek és darcok. Kétféres francia film. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap matiné.

POPULAR: Valahol Európában... Somlay, Bánky Zsuzsa, Gábor M., Bárdy Gy. Előadások kezdete: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné. — Jegyelővétel minden nap 11-1.

URANIA: Az utolsó órákig „Vasárnap” círelőd.

„UJ IDŐK”
MOZGÓ
Műsor március 14-20
URSS híradó 2 sz.
A kolhozok énekei
BATUM
A szovjet sport Prágában

Ünnepi hangulatban folynak a szakszervezeti választások a Herbák János-üzemben

KOLOZSVAR. — Ünnepi díszkál ez előtt lázasan készülődtek a szakszervezeti választásokra és felkészítették munkahelyeiket. Az üzem mikrofonja is a szakszervezeti választásokról szól és mindenütt a gyárban ünnepi hangulat uralkodik.

VÁLASZT A GÉPSZIJ OSZTÁLY

Nép István munkás a szakszervezeti csoport- és társadalombiztosítási felelős feladatairól beszél a gépszijosztály ráma és börcő csoportjának.

Választásra kerül a sor. Matusan György Pap Anna munkásnőt javasolja a szakszervezeti csoportfelelős tisztség betöltésére.

Tíz hónapja ismerem Pap Annát — mondja —, aki mint él-munkás derekasan kivette részét mindig a Párt- és szakszervezeti munkában. Ő a legalkalmasabb szakszervezeti csoportfelelősnek.

Györffi Károly, a csoport egyik munkása is ugyanezt mondja Pap Annáról. A csoport egyhangulag szakszervezeti csoportfelelősnek Pap Annát választotta meg.

A társadalombiztosítási felelős megválasztásánál Györffi Károly azt javasolta, hogy a csoport Tichi Tibort válassza meg.

1947 óta ismerem Tichi Tibort — mondotta Györffi Károly —, együtt dolgoztam vele és mindig a leglelkismeretesebb, legjobb munkásnak ismertem. Becsületes munkájával a csoport tagjainak bizalmát érdemelte ki.

Bármilyen megbízatást kapott Tichi Tibor — mondotta Matusan György —, azt mindig százszázalékban megoldotta és élen járt a termelésben.

A csoport valamennyi tagja helyesli Tichi Tibor jelölését és így egyhangulag megválasztják társadalombiztosítási felelősnek, aki

mindjárt szót is kér:

— Egészségünk megvédése — mondotta — legfőbb feladatunk. Vállalom a társadalombiztosítási felelős tisztségének betöltését, de hogy munkámat elvégezhessem, kérem a csoport tagjainak támogatását. A szakszervezeti választások tiszteletére vállalom a gépszij borzolásnál eddigi normám 10 százalékos felemelését, mert tudom, hogy ezzel is hozzájárulok az Állami Terv teljesítésének munkában. Ő a legalkalmasabb szakszervezeti csoportfelelősnek.

Lelkesen választotta meg szakszervezeti csoport- és társadalombiztosítási felelőséit a gépszijosztály többi csoportja is.

Az I/I. csoport Gondos Mihály és Oláh Sándor, az I/II. csoport Puskás István és Trombitás Katalin, a 2. csoport Bitai Béla és Egei Gyula, a 3. csoport Szabó Márton és Bódi József, a 4. csoport László Márton és Kenderesi Lajos, az 5. csoport Horváth Klára és Ciortescu Mária, a 6. csoport pedig Takács Magda és Kovács István munkásokat választotta meg szakszervezeti csoport-, illetve társadalombiztosítási felelősnek.

A MŰSZAKI OSZTÁLY

esztorgályos, lakatos, kovács, stancok és hegesztő műhelyeinek munkásai is megválasztották szakszervezeti és társadalombiztosítási felelősüket. A csoport egyhangulag Arányi Ödön és Tiszta-

vári Sándor munkásokat választotta meg. A szakszervezeti választások tiszteletére Lázár Kálmán géplakatos versenyre hívta ki Kilin György géplakost. Isza Lajos és Nagy Pál esztorgályosok is egyéni munkaversenyt kezdenek a szakszervezeti választások tiszteletére.

A bölcsöde és napközi otthon Campean Mária és Kallos Andrásné választotta meg szakszervezeti csoport-, illetve társadalombiztosítási felelősnek. A szakszervezeti választások tiszteletére a bölcsöde és napközi otthon dolgozó munkaversenyt indítottak, amely alkalmából kötelezettséget vállaltak arra, hogy fokozzák a tisztaságot és minden lehető elkövetnek arra, hogy az anyák a legnagyobb biztonság érzésével bízzák rájuk gyermekeiket és így nyugodtan dolgozhassanak.

Egy évvel ezelőtt

jelent meg a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének irányításával és segítségével az Ifjummunkás Szövetség hetilapja, az Ifjummunkás. A lap hatásos fegyver az ifjúság kezében. Hozzásegített az ifjúság széles tömegének mozgósításához a választásokra, tevékenyen résztvett a szocialista munkaversenyek népszerűsítésében és fontosságának ismertetésében. Harcba hívta ifjúságunkat a magas munkateljesítés.

A munkával szembeni új magatartás elsajátításáért, amelyek el-sőrendű feladatokká váltak a Román Munkáspárt vezetésével megteremtett forradalmi megvalósítás, az államosítás után.

mozgósította a lap az országos munkatelepek munkálatainak végre-hajtására, Szembeszállt a lap a nacionalista-szovinizta szellemmel és küzdött mindenféle reakciós megnyilvánulás ellen.

Példákkal mutatott rá a szakmai nevelés fontosságára és megmagyarázta a munkás ifjúságnak, hogy csakis a munka magasabb termelékenységével, az uttipusu ifjak üz- és szászereinek fokozatos képzsével, a Munkáspárt iránt hű, a marxizmus-leninizmus szellemében nevelt munkásifjúság viheti véghez és folytathatja a szocializmus építésének nehéz munkáját.

A proletár nemzetköziségre nevelte a lap az ifjakat és Szovjet-unió iránti szeretetre.

Nagy feladatot teljesített a dolgozó ifjúság egységes, forradalmi szervezetének megteremtéséért folytatott harcban.

Híányossága a lapnak, hogy nem tudott mindig elegendő mennyi annak a feladatának, hogy az elméletet összekösse a gyakorlat-tal, a másik az, hogy nem tudta kellő módon kiépíteni levelezőinek hálózatát.

Most, a forradalmi ifjúság megalakulásának küszöbén a lap e hiányosságait is levet-közi és tökéletes fegyverré válik a dolgozó ifjúság kezében, a szocializmus építésének harcában.

Köszönjük az Ifjummunkás: egyéves léte-zését és sikert kívánunk a jövőben rává-ró nagy feladatok el-végzésére.

A zsidó dolgozókat fel kell világosítani a cionizmus káros voltáról

— mondották ki a Zsidó Demokrata Bizottság kolozsvári naggyűlésén

KOLOZSVAR. — A Kolozsvári Zsidó Demokrata Bizottság vasárnap délelőtti naggyűlést tartott. A nagy érdeklődés mellett megtartott gyűlésen Boros Ede, a Zsidó Demokrata Bizottság központi kiküldöttje román nyelven és Antal István, a Román Munkáspárt kolozsmegyei bizottságának helyettes titkára magyar nyelven tartott beszédet. A jelenlévő nagyszámú közönség lelkesen tüntetett a béke erő mellett, valamint a háborúra uszító kapitalista-imperialista országok ellen.

A felszabadító Szovjet Hadsereg igen nagy lehetőségeket biztosított számunkra, — hangsúlyozta Boros Ede —, és ezeket a lehetőségeket csak a Román Kommunista Párt, később a Román Munkáspárt irányításával és vezetésével aknázhattuk ki.

A továbbiak során a cionizmus káros voltát fejtegette, amennyiben ez nemzetiségi különbséti elhajlás-ra vezet, holott éppen az a cél, hogy mindenféle nemzetiségi ellentétet eltüntessünk. Még sokan vannak, akik nyugat felé és az Izrael állama felé tekintenek, de arra nem gondolnak, hogy az ottélő jobboldali szociáldemokrata klikkek és kormányaik nem a népek jólétét, hanem a háborút akarják. De ott áll ellenük a széles néptömeg, mely a békét akarja.

A CIONISTÁK A DOLGOZÓ ZSIDÓSÁG ELLEN TÖRNEK

Szavait lelkes tüntetés követte, majd Antal István a Román Munkáspárt kolozsmegyei bizottságának helyettes titkára emelkedett szó-lásra.

A dolgozó zsidó lakosságot felvilágosító akciónak célja — mon-dotta Antal István —, hogy lelep-lezze a cionizmust, annak a zsidó lakosság körében folytatott szétbom-lasztási mesterkedéseit. Ez a felvilá-gosító munka a dolgozó zsidó nép-nek megmutatja azokat a távlato-kat, amelyeket a demokratikus rendszer minden dolgozó részere nyújt.

A továbbiakban a nyugati hatalmak háborúra uszító mesterkedé-seire tért ki. Utána rámutatott azokra az alkotmányjogi biztosíté-kokra, melyeket országunkban de-mokratikus kormányunk, demokra-tikus alkotmányában a többi együtt-élő nemzetiségek mellett a zsidó-ságnak is biztosít. Jóllehet, hogy az itteni zsidóság nagyrésze öntu-datosan bekapcsolódott az ország építő munkájába, de még számosan vannak, akik a cionizmusnak hível. Ezek, a dolgozó zsidó tömegek ér-dekét ellen törnek és megkísérlik megakadályozni a tömeget, hogy bekapcsolódjon a szocializmus megvalósításáért folytatott munká-ba. A Román Népköztársaság nem-

csak a dolgozók anyagi viszonyai-nak megjavítását akarja biztosítani, hanem a béke erőt is meg akarja erősíteni és egy újabb tömegmészár-lást akar elhárítani. Ennek kap-csán rámutatott azokra a megvaló-sításokra, amelyeket eddig végeztünk és azokra a távlatokra, amelyeket az Állami Terv biztosít.

A dolgozó zsidóságnak a De-mokrata Zsidó Bizottság mögé kell tömörülnie — hangsúlyozta —, mely a termelő munka felé irányítja a zsidóságot, a román, valamint a többi együttélő nemzetiségek dol-gozóival együtt. Ennek érdekében hatalmas felvilágosító munkát kell folytatnunk, hogy a zsidóságnak állítani — ezért folytatnak kemény megvilágosítást a cionizmus káros harcát az imperialista szoldban álló tevékenységét és hogy leleplezzék a cionizmus ellen.

„A görög nép ügye az egész haladó emberiség ügye és a mi ügyünk is“

KOLOZSVAR. — A Görög Népet Segélyező Nemzeti Bizottság kolozsvári fiókja vasárnap, március 13-án délelőtti az Állami Román Operában magasszínvonalú kulturünnepélyt rendezett. A mindvégig változatos műsorszámok — román és magyar — hatalmas tetszést arattak.

Tudor Branca a román színház tagja románul és Surlai Imre a magyar színház művésze magyarul tartottak megemlékező beszédet a görög szabadságharcosokról. Az elhangzott beszédek után a két Opera és Színházak legjobb művészei szá-

valatokkal, énekszámokkal, román, magyar és ukrán táncszámokkal szepeltek. A magyar balettkar a Román Rapszódia és a Román Opera táncospárja magyar táncot adott elő óriási sikerrel.

Befejezésként a román művészek egy kétfelvonalas szindarab keretében a görög szabadságharcosok szenvedéseit, hősiességét és végül diadalmos győzelmüket mutatták be.

A kulturünnepély bevétele a görög szabadságharcosok segélyezésére fordítják.

VESZÜNK
2 drb. 0.5—1 HP.
380 V/50 per.
VILLANYMOTORT
GRAFIKAI ÜZEMEK
CLUJ, Brassai-u. 7

Látogassuk a
Szovjet Hadsereg
kiállítását
az Egyetemi Könyvtár ki-
állítási termében
Nyitva naponta 8—13 és 15—20
órák alatt. Belépés díjtal n!

MEGHIVÓ!
A Kolozsvári Zsidó Demokrata Bizottság
kulturbizottsága kedden, 10. hó n. 15-en, este 8 órai kezdettel, a vo.
NEW-YORK-teremben
NAGY PURIMI ESTET
rendez művészi műorral, amelynek keretében a következő művészek
szerepelnek: Kovács Irén, Papp Nusi, Várdi Manda, Csóka József,
Surlai Imre, Fárdianu Ion, a Magyar Népi Szövetség 35 tagu
a népi zenekara, Benedek Pál, Zweig Sámuel és a CDE kórusa
Műsor után tánc!

LOTTERIA DE STAT

Dolgozók építsen

ES VÉGYEN SORSJEGYET
AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK-RA

BUKAREST

BUKAREST I. 13.00: Vízálásjelentés. Közlemények. 13.02: Műsorismertetés. 13.07: Hangversenyzene. 13.30: Ion Carabita zenekara játszik. 13.55: Közlemények. 14.00: A hangverseny folytatása. 14.30: Időjelzés, hírek. 14.45: Strauss zene. 14.52: Közlemények. — 14.57: Időjárásjelentés. 15.00: Könnyűzene. 15.30: Műsorismertetés. 15.33: Pontos időjelzés. 18.00: Esti műsor ismertetése. Chercheata C. zenekara játszik. 18.30: Orosz nyelvű hírek. 19.00: Román népzene. 19.10: Orvosi kultúrkrónika. 19.25: Román népzene. 19.30: Színházi est. Egy pohár víz. 22.15: Hanglemmez. 22.20: Közlemények. 22.25: Orosz nyelvű hírek. 22.30: Moscú Xenia zongorázik. 23.00: Éjjeli muzsika. 23.30: Hírek. 23.35: A muzsika folytatása. — 23.55: Román népzene. 24.00: Pontos időjelzés.

BUKAREST II. 13.00: Pontos időjelzés. Hanglemmez. 13.25: Orosz szimfonikus zene hanglemmezről. 14.00: Sóny Niculescu csellózik. 14.20: Zongoraszmok hanglemmezről. 14.30: Időjelzés, hírek. 14.45: Könnyűzene. 15.00: Pontos időjelzés. 19.00: Magyar adás. 19.30: Hanglemmez. 20.00: Nyitányok és operarészletek. 20.35: Szórakoztató zene. 21.00: Weber operarészletek. 22.00 Hírek. Naptár. 22.45 Rövid bécsi zene. 23.00 Időjelzés.

RÁDIO ROMANIA. 19.00: Magyar adás.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIO. 13.15: A házi együttes játszik. 14.00: Infiláció. 14.15: Asztali muzsika. 15.30: Jazz muzsika. 16.00: Női szemmel — női fülnek. 16.30 Józsefcsászárság muzsikája. 17.40: Termelési Híradó. 18.10: Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20: Szív küldi szívnek szívesen. 19.15: Herbert: Szerenád-szvit. 19.25: Szabad Népek Házaja. A paradicsomi madár. 20.00: Kamarazene. 20.30: Falurádió. 21.35: Dalmás asszony. 24.00: Magyar muzsika.

PETŐFI RÁDIO. 15.30: Chopin művek. 16.00: Orosz hanglemmez. 16.30: Élő antológia. 17.00: Az orosz Caruso. 17.30: Mozart: Versenymű fuvolára és hártára. 18.00: Táncczene. 19.00: Kalandozások a zenetörténetben. 20.00: Jobb későn, mint soha. 20.30: Kényelmesen akar ön utazni? 20.45: Cziffra György zongorázik. 21.20: A Budapest-Moszkva válogatott sakkmérkőzés eredményei. 21.30: Folyóiratszema. 21.50: Orosz hanglemmez. 22.15: Sportnegyedóra. 22.30: Mi történik a világ-gazdaságban? 22.45: Kíváncsi mikrofon. 23.05: Hacsaturján: II. szimfónia.

ADÁS-VÉTEL

TRANSYLVANIA TEA-VAJ frissen, állandóan kapható a „SZÓVET-SÉG” élelmiszerüzletében, Molotov-utca 9. szám. Tkv.
OLCSÓN eladó egy festett, használt hálószoba, barna Thonet-székek, új díofurniós kombinált szekrény, fotellek, asztalok és toalettek. Török asztalosnál, Roosevelt-utca 3. Óvárn. 1640
VENTILATOROKAT keresünk megvételre. Napochemia, Cluj, Székely Mózsa-utca 5. szám. Telefon: 19-90. Tkv.
AKTATÁSKA eladó. Farkas-utca 8., kapu alatt jobbra 2-ik ajtó. 1539
KAPPEL új táskarögző, „Loden” szövet, fekete női kosztüm, szmoking és fényképezőgép eladó. Bethlen 18. Tkv. 260
GYERMEK sportkocsit veszek. Erika, Szabadság-tér 14. Tkv. 262
ZONGORA, jutányos áron eladó. Köztársaság 8. Tkv.
GYERMEKKOCSI, mely, kitűnő állapotban, eladó. Volt Apafi-utca 36., felső csengő. 1828
SZALMA, széna, bármilyen kis vagy nagymennyiségben, préselve is, állandóan kapható Baromvásártér 4. Szénaiparc. Tkv. 243
TÖLTÖTOLLJAVÍTÁS, eladás, felállítás mellett. Méder Ferenc, Molotov 22. Tkv.
SÜRGŐSEN eladó modern ebédlő. Görögtemplom 8. 1854

A VILÁGOSSÁG RÁDIO MŰSORA

Kedd, március 15

BUKAREST

BUKAREST I. 6.00: Hírek. 6.15: Hanglemmez. 6.20: Torna. 6.30: Hanglemmez. 6.50: Hírösszefoglaló. 6.55: Hírek orosz nyelven. 7.00: Könnyűzene. 7.30: A „Scanteia” vezércikkének ismertetése. 7.40: Munkásdalok. 7.57: Közlemények. 8.00: Hírek bolgár nyelven. 12.30: Pontos időjelzés. Hírek. 12.40: Nagy zeneszerzők és karmesterek. 13.00: Vízálásjelentés, közlemények. 13.02: Műsorismertetés. 13.07: Zenekari hangverseny. 13.25: Sajtószemle. 13.30: A hangverseny folytatása. 13.55: Közlemények. 14.00: Tudományos krónika. 14.15: Serban Tasian operaénekese énekel. 14.30: Hírek. 14.45: Mozart lemezek. 14.52: Közlemények. 14.57: Időjárásjelentés. 15.00: EGY bokréta ismert dallamokból. — 15.30: Műsorismertetés. 15.33: Időjelzés. 18.00: Pontos idő, műsorismertetés. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. — 19.00: Orosz dalok. 19.10: Könyv- és lapszemle. 19.25: Orosz dalok. 19.30: Hanglemmez. 19.35: Rádió Szabadegyetem. 19.45 Mendelsohn töredék (magnetofon). 20.00 Pontos idő. Hírek — 20.15: Orosz zene. 21.15: 1848 március 15 emlékünnep. 21.35: Sporthírek. — 21.43: Fuvola. 22.00: Hírek, naptár. — 22.15: Hanglemmez. 22.20: Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. — 22.30: Mihai Arnaudi énekel. 22.50: Dinicu zenekara játszik. 23.00: Szórakoztató zene. 23.30: Hírek. 23.35: A szórakoztató zene folytatása. 23.55: Román népzene.

BUKAREST II. 13.00: Időjelzés. Népi elemek a műzenében. 14.00: Kamarazene. 14.30: Hírek. 14.45: Francia operarészletek. 15.00: Pontos idő. 19.30: Lemez. 19.35: Rádió Szabadegyetem. — 19.45: Mendelsohn töredék. 20.00: „Tosca.” Operaközvetítés. 21.50: Könnyű zene. 22.00: Hírek. Naptár. 22.15: Régi hangszerszólók. 22.45: Szórakoztató zene. 23.00: Pontos idő

RÁDIO ROMANIA. 7.00: Magyar adás.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIO. 8.00: Hanglemmez. 9.20: Szív küldi szívnek szívesen. 10.00: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 11.00 Görögkelti istentisztelet. 12.00: Márciusi hangok. 12.30: Élő március. 13.15: A Rádiózenekar játszik. 14.45: Palló Imre énekel. 15.15: Ünnepi magyar hang-

mezek. 16.00: Magyar operatrészetek. 16.30: Petőfi kora. 17.00: Magyar nóták. 18.10: Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20: Fischer Annie zongorázik. 19.15: Marxista-leninista negyedóra. 19.30: A szabadságharc zenéje. 20.00: Mit üzen a rádió? 20.30: Falurádió. 21.35: A Bartók Béla Szövetség ünnepi hangversenye. 22.55: Ha Pestre jön... 24.00: Goldmark zenekari műveiből.

PETŐFI RÁDIO. 9.00: Evangélikus istentisztelet a Fasori templomból. — 10.00: Magyar nóták. 11.10: Magyar hegedűszóló. 11.30: Virágénekek. 13.30: Magyar jazz-számok. 16.00: Felfedező és feltalálók. 16.20: Gyermekrádió. 17.00: Magyar műdalok. 18.00: Verbunkosok, csárdások és régi magyar nóták. 19.00: Szív küldi szívnek szívesen. 19.30: „Gavallérok”. Rádiójáték. 20.20: Csajkovszkij: Műveiből hanglemmez. 21.00 Keresztessy-Kreutz Hedy énekel. 21.30: Orosz hanglemmez. 22.35: „Lengyel vér”, rádióoperett. 23.35: Szív küldi szívnek szívesen.

Szerda, március 16

BUKAREST

BUKAREST I. 6.00: Hírek. 6.15: Hanglemmez. 6.20: Torna. 6.30: Zene. 6.50: Hírösszefoglaló. 6.55: Hírek orosz nyelven. 7.00: Hanglemmez. 7.30: A „Scanteia” vezércikkének ismertetése. 7.40: Hanglemmez. 7.57: Közlemények. 8.00: Hírek bolgár nyelven. 12.30: Pontos idő, hírek. 12.40: Orosz népi és szórakoztató zene. 13.00: Vízálásjelentés. Közlemények. 13.02. Műsorismertetés. 13.07: Hanglemmez. 18.25: Lapszemle. 18.30 Hönigsberg zenekara muzsikál. 13.55: Közlemények. 14.00: Hönigsberg zenekar folytatása. 14.30 Pontos idő, hírek. 14.45: Hanglemmez. 14.52: Közlemények. 14.57: Időjárásjelentés. 15.00: Operarészletek. 15.30: Műsorismertetés. 15.33: Pontos idő. — 18.00: Pontos idő, műsorismertetés és a hadsereg órája. 18.30: Orosz nyelvtanfolyam. 19.00: Hanglemmez. 19.10: Művelődési szemle, zene krónika. — 19.25: Hanglemmez. 19.30: Ifjúsági előadás. 20.00 Hírek. 20.15 Hanglemmez. 20.20: A rádió postája. 20.30: Beethoven zene. 22.00: Pontos idő, hírek, naptár. 22.15: Hanglemmez. 22.20: Közlemények. 22.25: Hírek orosz nyelven. 22.30: Kíváncsihangverseny. 23.30 Hírek. 23.35: Román népzene. 24.00: Időjelzés.

BUKAREST II. 13.00 Időjelzés, klasszikus hangverseny. 14.00: Szavalo-

kórus. 14.30: Pontos idő, hírek. 14.45: Könnyű zene. 15.00: Pontos időjelzés. 19.00: Magyar nyelvű közvetítés. 19.30: Ifjúsági előadás. 20.00: Enek. 20.25: Román népi zene. 20.40: Könnyű zene. 21.00: Rádiózenekar játszik. 22.00: Pontos időjelzés, hírek, naptár. 22.15: Enek. 22.35: Schubert hanglemmez. — 23.00: Pontos időjelzés.

RÁDIO ROMANIA. 7.30: és 19.00: Magyar adás.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIO. 8.45: Kenyér, zsemle, tészta. Előadás. 9.00: Izraelita vallásos tétele. 12.30: Művészelemek. 13.15: A rádió jazz-zenekara. 14.00: Elbeszélés. 14.15: Asztali muzsika. Hanglemmez. 15.30: Harmonika, zongora. 15.00: Az ifjúság hangja. 16.30: Reflektorfényben, zenés beszélgetés. 17.40: Termelési híradó. 17.55: A Hangos Újság filmrejtvény nyertessel. 18.10: Szovjet napok — szovjet emberek. — 18.20: Franciaország szőlő Magyarországhoz. 19.15: Marxista-leninista negyedóra. 19.30: Századunk Hangja. — 20.00: Jó Turner zongorázik és énekel. 20.25: Falurádió. 20.55: Totóhíradó. 21.35: A rádiózenekar játszik. — 23.30: Rácz Aladár cimbalmozik. 0.10: Bárétól Budapestig.

PETŐFI RÁDIO. 8.20: Hogyan főzünk, mit együnk? 8.30: Humoros lemezek. 9.15: Operarészletek hanglemmezről. 10.00: Délelőtti hangverseny. 10.50: A Vöröskereszt közleménye. — 11.10: Az Egyesült Izzógyár Művelődési Körének zenekara játszik. 13.30: Szántó Erzsébet énekel. 16.00: A lenmagtól a lenvászonig. Eseményjárték. 16.40: Strauss: Till Eulenspiegel. Hanglemmez. 17.00: Új magyar könnyű muzsika. 18.00: Táncczene. 19.00: A rádió sportiskolája. 19.15: Munkásénekek. 19.45: Zenei élő ujság. 20.00: Jobb későn, mint soha. 20.30: A munkásszótályaért. Eseményjárték. 21.15: Bráhms — 16 keringő. Hanglemmez. 21.30: Hogyan él Budapest népe? 21.50: Bing Crosby énekel. 22.35: Magyar nóták. 23.15: Szív küldi szívnek szívesen.

Csütörtök, március 17

BUKAREST

BUKAREST I. 6.00: Pontos időjelzés. Hírek. 6.15: Hanglemmez. 6.20: Torna. 6.30: Zene. 6.50: Hírösszefoglaló. 6.55: Hírek orosz nyelven. 7.00: Időjelzés, hanglemmez. 7.30: A „Scanteia” vezércikkének ismertetése. 7.40: Hanglemmez. 7.57: Közlemények. 8.00: Hírek

bolgár nyelven. 12.30: Hírek. 12.40: Kamarazene. 13.00: Vízálásjelentés. Közlemények. 13.02: Műsorismertetés. 13.07: Inculók. 13.25: Közlemények. — 13.30: Zenekari hangverseny. 13.55: Közlemények. 14.00: Zenekari hangverseny folytatása. 14.30: Pontos időjelzés. 14.45: Hanglemmez. 14.52: Közlemények. 14.57: Időjárásjelentés. 15.00: Hanglemmez. 15.30: Műsorismertetés. 15.33: Pontos időjelzés. 17.00: Műsorismertetés. — Zene gyermekeknek. — 17.30: Közvetítés kulturothón részére. — 18.00: Orosz könnyű zene. 18.30: Orosz nyelvtanfolyam. 19.00: Hanglemmez. 19.10: Kulturelőadás. 19.25: Hanglemmez. 19.30: Munkás harci dalok. 19.35: Rádió Szabadegyetem. 19.45: Munkás harci dalok. 19.50: Hangverseny, ismertetés. 20.00: A hangverseny közvetítése az Ateneul Romanból. 22.00: Hírek. 22.15: Hanglemmez. 22.20: Közlemények. 22.25: Hírek orosz nyelven. 22.30: Emlékezés (Rabnita). 22.50: Munkás harci dalok. 22.55: Hősi zene. 23.10: Hanglemmez. 23.30: Hírek. 23.35: Hanglemmez. 23.55: Román népi zene.

BUKAREST II. 13.00: Román népi zene. 13.00: Rubinstein Artur énekel. 14.00: Hanglemmez. 14.30: Hírek. 14.45: Simionescu Stela énekel. 15.00: Időjelzés. 19.00: Magyar adás. 19.50: Szórakoztató zene. 20.30: Orosz zene. 21.00: Rádióénekkar. 21.30: Könnyű zene. — 22.00: Pontos idő, hírek, naptár. 22.15: Szavaloókórus. 22.45: Hanglemmez.

RÁDIO ROMANIA. 7.00: Magyar adás. 19.00: Magyar adás.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIO. 8.45: Az élet és tudomány műsora. A televízió. 9.00: Jazz hangszerszólók. 12.30: Csajkovszkij: Vonós szerenád. Hanglemmez. — 13.15: A házi együttes játszik. 14.00: Hangos híradó. 14.15: Asztali muzsika. 15.30: Könnyű zene. 16.00: Női szemmel — női fülnek. 16.30: Kamarazene. Hanglemmez. 17.40: Szív küldi szívnek szívesen. 18.10: Szovjet napok — szovjet emberek. 18.20: Magyar nóták. — 19.15: Marxista-leninista negyedóra. 19.30: Dunavölgyi Híradó. 20.00: Közvetítés az Operaházról. 22.35: Jazz hangszerszólók. 24.00: Táncczene.

PETŐFI RÁDIO. 8.20: Tetőtől-talpig. (Ruhagondok). 8.30: Glazunov: Az évszakok. Balettzene. 9.15: Írland és Britten műveiből. Hanglemmez. 10.00: Délelőtti muzsika. 11.10: Szólisták hangversenye. 15.30: Új kották és könyvek ismertetése. 16.20: Gyermekrádió. 17.00: Szanok. 18.00: Táncczene. 19.00: Korunk zenéje. 19.30: „Vidám percek”. 20.15: Orosz táncszámok. 20.30: Falurádió. 21.00: Táncc és muzsika, hanglemmez. 21.30: A Rádió Szabadegyeteme. 22.35: „Csütörtökön este...”

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3—5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 30—50 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej. Cím a kiadóban és jelgés hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

PORTABLE Remington írógép eladó. Cím: Slova hirdetési iroda. — Tkv.
ELADÓ modern, kombinált butor, rökamié nélkül és két pár 39-es, alig használt női félcipő. Postakert-utca 5. 1652
PERZSASZÖNYEGEK eladók. — Bethlen-utca 1., II. emelet, ajtó 3. 1651
EGY nagy autógázir (fürdőszobás) eladó. Tóth házmaster, Marosvásárhely. Sztalin 38. 1642
ELADÓ egy férfi Singer varrógép és szabófelszerelés. Motilor 49. 1641
EGY villanymotor 10 HP 380 voltos, eladó Babeuf 37. szám. 1643
ELADÓ Orion rádió, 4+1, üzembékes. Pap-utca 13., ajtó 2. 1649
ELADÓ festett, kombinált háló, gyermekágy, két fotel kis asztallal. Hosszu-utca 9. 1648
ELADÓ egy Werthelm-kassza, egy 1.5 lóerős motor és egy szép fehér üveges ajtó. Dózsa György 11., ajtó 4. Tkv.
ÚJ állapotban levő, süllyesztős Singer varrógép eladó. Cím a Slovában. Tkv.
HERMES-Baby írógép, zománczott gyermek fürdőkád eladó. Rákóczi-ut 12., ajtó 3. Tkv.

ELADÓ Vörös Hadsereg 92. alatti ház 190.000 lejért. Horea 70 szám. alatti ház 550.000 lejért. Ertekezni Horea 92. 1656
FIGYELEM! Eltávolítás miatt beköltözhető, üzembek is megfelelő nagy családi ház, nagy területtel, felerésben is eladó, minden elfogadható árért. Vasut-utca 4. Kizárólagos megbízott „PROMTUS” iroda, Dózsa György-utca 29. Tkv.
EGY szoba, konyha, összkomfortos lakást keresek. Minden költséget megtérítek. Jókai-utca 17. Parfümeria 1650
AUSST KUPPEL
IDŐS iparos asszony munkát keres. Cím a kiadóban. 1653
DADÁT keresek azonnalra. — Schwartz. Molotov-utca 28. 1655

KOLONTSEK
MENYASSZONYI ruha, fátjol és koszu eladása és kölcsönzése nagy választékban az „Orchidea”-nál, Dózsa György-utca 22. Tkv.
TÖLTÖTOLLHEGYEKET garanciával iridiumozok. Szakszerű javítások. Pappnál, főpostával szemben. Tkv. 223
KIADÓ garázst keresek egy luxus autó részére. Cím: Paris-utca 10. Tkv.
ZONGORÁMAT órahasználtra bérbeadom gyakorlóknak. Dosztojevskij-utca 3. 1624

TÖLTÖTOLLAKAT javítunk azonnal jótállás mellett. Kalakán, Marom-utca 8. Tkv. 243
MENYASSZONYI ruhák, fátjolak, koszuok, szőrmekepek kiköcsönzése. „Dánia Művirágszalon”, Horea ut 35. Tkv.
ELKÖBORGOTT szombatra virradóra egy óthonapos koca-malac. Kérjük a becsületes megtalálót vagy nyomravezetőt, jutalom ellenében szíveskedjék értesíteni Keresztes Jánost Heltai (Czakó Zsigmond) 8. szám. 1646
KERESSEM Tóth Rózsit. Férje nevét nem ismerem. Magyar-utcában laktak 3—4 éve. Aki címét tudja, kérem értesítsen. Fugulyán, Egyetem utca 3. I. 1643
KÉRJÜK azon személyt, aki a Magánalkalmazottak Szakszervezetéből tévedésből elvitt egy fekete szkunksz muffot, szolgáltatssa vissza, mert az illető személye ismerős. Gr. 110

„SOMESUL”

ÁLLAMI KERESKEDELMI TÁRSASÁG

értesíti a fogyasztókat, hogy az alábbi, kicsinyben árusító fióküzleteit nyitotta meg:

- Kárpát-utca 1. Szabad és irányított árukkal
 - Cipariu (volt Heilal)-utca 28. Szabad és irányított árukkal
 - Hajdu utca 3. Szabad és irányított árukkal
 - Mócok-utca 108. Szabad és irányított árukkal
 - Vilóz Mihály-tér 19. Szabad és irányított árukkal
- Március 14-én, hétfőn megnyitja fiókjait:
Molotov-utca 6—8 szám alatt (volt Consum Popu ar) és
Mócok-utca 2 szám alatt (volt Veres-lele útlet). Szabad és irányított árukkal
- Március 16-án, szerdán megnyitja új üzletét:
Molotov-utca 1 szám alatt (volt Röh Armin-lele üzlet), hentes-árukkal és szíves italokkal
- Közelebből más üzletet is nyit a város különböző kerületeiben

Fájdalommal tudatjuk, hogy **Balás Ernő** mérnök, 73 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 14-én, hétfőn, 16 órakor lesz a Budai Nagy Antal-utca 49 szám alatti gyászszertől. A gyászoló család Koszoru h. 11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100